

VASÁR NAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: T 42—49, L 998—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁR NAP**

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K, Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára ..... 1.500 K

Budapest, 1926.

VII. évfolyam, 27. szám.

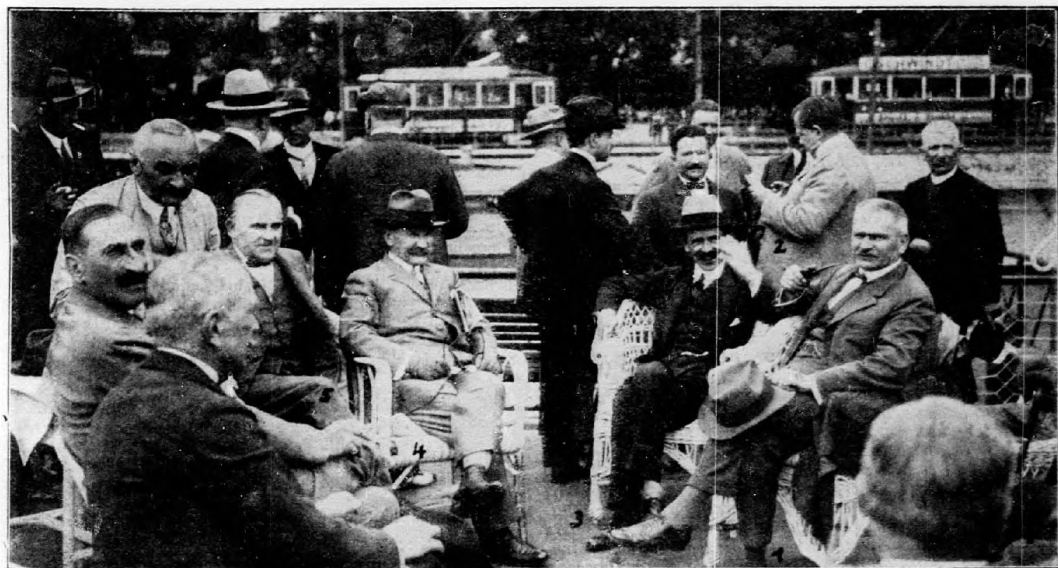
Vasárnap, július 4.

Mindennapi kenyerünket

takarítják be a magyar nórának szerte az országban. Bár az időjárás késleltette, ma már teljes erővel folyik az aratás mindenfelé. Hajnaltól késő estig vágják a rendet az aratók s a keresztek szaporodnak a tarlón. Gazda és arató egyaránt egész évi kenyerét várja az aratástól. Itt látszik meg, mennyire egy az érdeke a gazdának és az arató munkásnak. Ha gyöngye a termés, ritka a kalász, az arató épűgy megérzi, mint a gazda. Ha a gazda örül a termésnek, az aratónak is több rész jut tőle.

De nemcsak a gazdát és az aratót érdekli, milyen az aratás. Az ország egész lakossága kíváncsian várja a földművelésügyi miniszter termésjelentését, mert ettől függ, lesz-e pénze a gazdának. Ha a gazdának van pénze,

a kereskedő és iparos se búsul, mert van vásárlója. De ha a termés silány s a gazdának nincs mit eladni, akkor a boltos is küülhet a kűszöbre. Még a kávéházi Konrádok is a földművelésügyi miniszter termésjelentéseit tárgyalják. Olyan érdeklődést keltenek ezek a hétről-hétre megjelenő termésjelentések, mint valamikor Höfer harctéri jelentései. Mint a harctéri jelentésekből a harctéri helyzetet ismerte meg az egész ország, úgy most a miniszteri jelentés a mindennapi élet harctéri helyzetéről ad tiszta képet. Ha jó lesz a termés, megkönnyebbül az ország egész gazdasági helyzete. Egyszerre növekszik a forgalom a boltokban, csökken a munkanélküliség az iparban is és gyarapszik a tőke a takarékokban és hitel-szövetkezetekben. Ha megromlana a termés, ez épen az ellenkezőt eredményezné.

A Kisgazdapárt hajókirándulása.

1. Csáky Károly gróf honvédelmi miniszter, 2. Bud János pénzügyminiszter, 3. Bethlen István gróf miniszterelnök, 4. Mayer János földművelésügyi miniszter, 5. Mészó Zoltán ny. államtitkár, a Faluszövetség társelnöke, képviselők társaságában a Zsófia-yacht fedélzetén.

Nem tudom, mikor vonja le már a következményeit mindenki ebben az országban az elmondottaknak. Ha egyszer csakugyan a terméstől függ a sorsa mindenkinek ebben az országban: a kucsébertől a bankdirektorig, akkor tessék elismerni, hogy a mezőgazdaság az első és a mezőgazdaság talpraállítása a legfőbb feladat. A pénzügyminiszter a mezőgazdaság fejlesztésére ne sajnálja a milliárdokat, amelyeket a sok egyetemre oly bőven ad ki. A kereskedők és a pesti demokraták ne gyűlésezzenek folyton azért, hogy a gazdák fizessenek még több adót. Az újságírók ne kicsinyeljék a szántó-vetők munkáját. A szélsőséges politikusok ne szavaljanak folyton a gazdák bőséges nyereségeiről, amik nincsenek. Munkás és gazda között ne szítsanak ellenségeskedést. A diplomaták iparkodjanak a külföldi piacokon jó összeköttetéseket szerezni a magyar terméknek. A bankár urak pedig ne követeljenek magas kamatokat a gazdáktól, mert, ha a gazda tönkremegy, az ország pusztul.

Áldja meg az Isten jó aratással a magyar gazdát és arató munkását. Legyen része mindakettőnek dús eredményben, hogy nyugodtan nézhessenek a tél elé. Ha majd a Faluszövetség őszi seregszemléje megindul, tapasztalhatassuk, hogy a jó Isten meghallgatta a becsületes magyar nép imádságát s áldást árasztott a magyar földre. Mindennapi kenyereinket megadta a gazda és arató kenyeren keresztül.

Budapest, július 3.

Bacher letartóztatták. Nagyon sok szó esett pár hónap óta Bacher Emilről, aki az ország egyik leggazdagabb embere volt, de a Viktória-malmot tönkretette spekulációjával. A bűnös spekulációt megbélyegztük, mert nem csupán az lett a következménye, hogy egész sereg gőzmalom szüntette be az üzemét és sok ezer ember lett munkanélküli, hanem az is, hogy az angol tőkepénzesek a vállalatnál levő hatszáz ezer font követelésük biztosítására szorították a magyar államot. Különböző jömlendők voltak az ország összes rövidlejáratú hitelét, ami óriási megrázkódtatást okozott volna. Az ugyan nem igaz, hogy az állam ajándékot juttatott a Viktóriának, de a Jegybank és a Pénzügyügyi Központ hitelt adott a Viktória orvosására sok milliárd értékben. Meg kellett adni, mert különben nagyobb baj zúdult volna az országra. Mi azt követeltük, hogy Bacher egész magánvagyonát foglalják le, s ha bűnésege kifinik, példában büntessék meg. Aki az ország hitelét ilyen módon veszélyezteti, az nagyobb bűnös, mint a frankhamisító, aki kalandos elgondolással idegen ország pénzét utánozza. Ugylátszik, hogy Bacher egyéni bünhődésére is sor kerül. Bacher a napokban letartóztatták. Igazságérzetünknek jól esik, hogy az ország egyik leggazdagabb embere is börtönbe kerül, ha büntetést el az ország ellen.

Félegyháza és Szentendre. A pesti demokrata sajtó napok óta derávistáncot jár, hogy Félegyházán a községi választásoknál a szocialistákkal ölelkező radikálisok kerültek be többségben. Rothenstein Móricztól Propper Manóig minden októberista a félegyházaiakat éljenzi. Pedig igazán nem történt semmi különös. Félegyháza a képviselőválasztásoknál is elrutta maga alól a nemzeti és keresztényi alapot. Háromnegyven szöbbséggel választotta meg szocialistabarát radikális képviselőjét. Ugy kéri ez a város a többiek közül az Alföldön, mint ökörfarkkóró a tulipánok közül. Csak önmagához maradt következetes a jobb sorsra érdemes város, mikor megtört a nemzetközi irányzat mellett nyilatkozott meg. Arról persze nem beszélnek a jó liberális újságok, hogy olyan napon volt a félegyházi választás, mikor a félegyházi kispapok és földművesek — akik a Faluszövetség hívei — a

kecskeméti vásáron voltak. De arról se beszélnek, hogy Szentendrén ugyanakkor a keresztény és nemzeti irányzat száz százezeres győzelmei végződtek a községi választások. Erről mélyen hallgatnak a jó urak, pedig az ország közvéleménye inkább Szentendréről tart, mint a meglévedt Félegyházával.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Kezdjük a végén. Szűnre ment a nemzetgyűlés. Pihenőt kaptak a képviselők. A pihenőt tart előreláthatólag október hó közepéig. Ha az elmúlt hónapok munkájáról bírálatot akarnánk mondani, azt így foglalhatnánk össze:

a többség jóakarata, munkáideve igen sokszor hajótörést szenvedett a kisebbségnek hiábavaló és felesleges szóáradatán!

Meg kell állapítani, hogy a kisebbség igen gyakran, sőt majdnem mindig korteszszközökkel a párterdek szempontjait szolgálta az országos, nemzeti érdekek háttérbe szorításával. Komoly, nehéz időkét élünk, melyek nagy áldozatkészséget, sok önmegtágadást követelnek meg minden egyes állampolgártól. Illo, hogy ez önmegtágadásban a képviselők járnak elől jó példával s tanuljanak meg lemondani az egyéni, önző, pártcélok szolgálatáról. Maga a magyar nép pedig nehéz sorsában tanulja meg végre, hogy országos politikát csinálni nagy, nehéz feladat és ennek az országos politikának vezetésére, irányítására nem a hordó tetejéről szónokoló, nagyot ígérő emberek az alkalmasak, hanem azok, akik komoly munkát végezve, nem ígéretekkel, hanem igazmondással szolgálják a népnek érdekeit.

A nemzetgyűlés szűnre távozása előtt

a magánalkalmazottak nyugdíjának valorizálásáról szóló törvényjavaslatot fogadta el

s emelte törvényerőre. Ezáltal sok ezer szerencsétlen családnak biztosította a tisztességes megélhetést.

Kiemelkedő mozzanata az elmúlt hétnek az a hatalmas ünnepel, melyben negyven község küldötte részesített Bethlen István gróf miniszterelnököt.

Negyven község adta át egyszerre a díszpolgári oklevelet a miniszterelnöknek,

igly akarván kimutatni halálját, elismerését azért az emberfeletti, nehéz munkáért, melyet Bethlen István gróf idehaza és a külföldön kifejtett az ország talpraállítása, megmentése érdekében. Ez alkalommal a miniszterelnök hosszabb beszédet mondott. Beszédéből a következő pár sort jegyezzük ide:

«Ezek a díszpolgári oklevelek bizonyítéka annak, hogy az ország népe egyöntetűen állást foglalt a kormány által követett politika mellett.

De bizonyítéka ez annak is, hogy elítéli az ország a külföldi emigránsok s itthoni szövetségeseik jelszavas politikáját, de elítéli a szélsőséges legitimista aknamunkát is, amely az utolsó hat hónapban mérgezett fegyverekkel akarta elgáncsolni a komoly, céltudatos politikát.

Ki kell gyomlálni a parlamentből azokat a gyomnövényeket, amelyek gátolják azt komoly feladatának teljesítésében.

Ugyanez alkalommal Vass József népjóléti miniszter is felszólalt s a felekezetek, elsősorban a katolikus és protestáns egyházak között való belső egyetértés szükségességét hangsúlyozta.

Július hónapban nagy erővel meg fognak indulni a közmunkák.

Mintegy húszmillió aranykoronát fog a kormány ebben a hónapban folyósítani erre a célra.

Remélhető, hogy ez a hatalmas összeg erősen fogja éreztetni

hatását, úgy a munkanélküliség csökkentésében, mint az egyes iparágak foglalkoztatása tekintetében. Minden valószínűség szerint júliusban meg fog vidéken is kezdődni a kislakások építése, azonkívül az utak karbahelyezésére is nagy összegeket fordítanak.

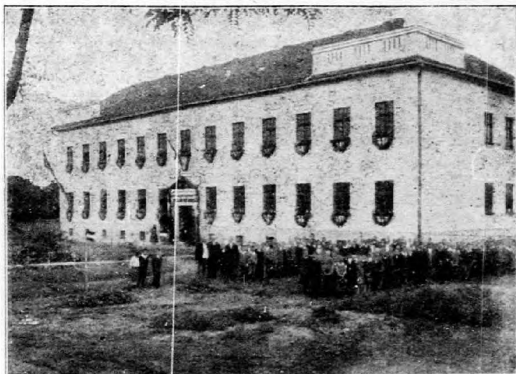
KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Nagy vajudások után végre megszületett az új francia kormány. Megint — immár tízedszer — Briand lett a miniszterelnök. Magyarországra nézve ez kedvező jel, mert Briand a magyar ügyekkel szemben mindenkor kellő megértést és jóakaratot tanúsított. Pénzügyminiszter Caillaux lett, aki annak idején meg akarta akadályozni a világháborút és emiatt igen sok üldözésnek is volt kitéve. Most a végső lezárás felé haladó francia pénzügyek megmentése a feladata. Igen tárgörű felhatalmazást követel a maga részére a francia parlamenttől, mert az óriás nagy veszedelemmel csak így reméli sikeresen megvívhatni a küzdelmet. Kíváncsian lesik szerte a világon, hogy vállalkozását siker koronázza-e vagy sem! Ettől függ Franciaország további sorsa.

Romániában a parlament június 25-én tartotta első ülését. Ebben a parlamentben a magyarság is erősebb képviselthez jutott a kormánnyal megkötött egyezség alapján. A magyarok nagy reményekkel néznek a jövő elé, mert a megkötött egyezség alapján nemzeti jogaik tiszteletben tartását várják. Rá is férne a sokat szenvedett erdélyi magyarságra, hogy jobb napokat lásson.

A cseh szenátus nagy botrányok közepette fogadta el a vámjavaslatot, mely a többi között a búza és liszt vámját emelte fel nagymértékben. Így akarják a cseh földesurak érdekét megvédeni s a magyarországi gazdákon egy nagyot útni. Azzal nem törődnek, hogy a szegény munkások kenyerét megdrágítják rettenetes mértékben. Ime így néz ki a cseh demokrácia, melyet a mi demokratáink szeretnének idehaza is megvalósítani. Szóval hirdeti a munkásság egyenjogúsítását, de valójában megdrágítja nekik a megélhetést. Szóval jogot ad, de kenyeret nem! Vajjon ilyen demokrácia kellene-e Magyarországon?

Ugyancsak a cseheknek egy javaslatot fogadtak el, mely lehetővé teszi — legalább papíron — hogy az elüldözött magyar tisztviselők megint visszajuthassanak állásaikba.

Az új „Klebsberg Kunó gróf állami polgári iskola“ Kalocsán

Kíváncsian várjuk, hogy az életben becsülettel fogják-e ezt keresztülvinni?

Spanyolországban, Madridban, egy messzeágazó öszezsküvést lepleztek le, melyet szabadelvű és köztársasági érzelmű politikusok szöttek a jelenlegi kormány és államforma ellen. Sok letartóztatás történt. A foglyok között van a La Libertá című újság főszerkesztője is. A kormány erőlyesen járt el az öszezsküvök ellen s azt elfojtotta. XIII. Alfonz spanyol király, dacára az öszezsküvének, Párisba utazik, hogy fontos ügyekben ott tanácskozásokat folytasson.

Az osztrák iparosok központi szövetsége közgyűlést tartott s Urban elnök ezen az ülésen a gazdasági helyzetet ismertette, rámutatott, hogy a bajok még nem multak el, sőt el kell készülvennie a gazdasági viszonyok egy újabb veszedelmes romlására, ami különösen a kereskedelmi mérleg passzivitásában fog kifejezésre jutni. Ausztria példája kell, hogy mindig előttünk lebegjen s óvakodnunk kell minden olyan megterhelés vállalásától, mely a nagynehezen megteremtett államháztartási egyensúly felborulására vezethetne. Ausztriában a szociálisták vannak többségben, ők irányítják az ausztriai államügyeket s az eredmény, hogy ott még nehezebbek az állapotok, mint máshol. Pedig a szociálisták azt hirdetik, hogy egyedül az ő tanakkal lehet megmenteni a világot. Ausztria példája nem biztató.

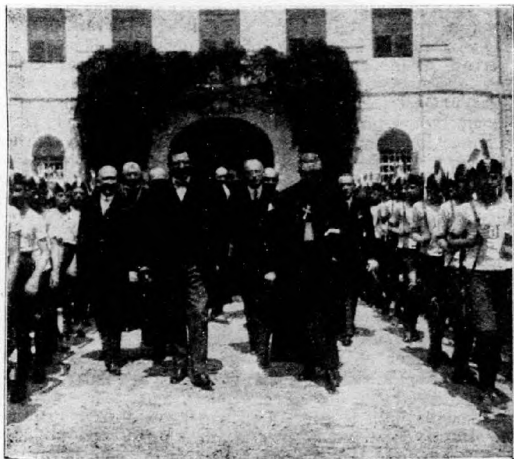
MEZŐGAZDASÁG

A zöldtrágyázásról. Irta: Majoros József.

I.

Már apáink is tapasztalták, hogy a bükköny, lucerna, lóhere, borsó, baltacim (szóval a pillangós virágúak) milyen jó előveteményei az őszi gabonáknak. Pedig feltakarmanyozták őket és csak a tarló és gyökérmaradványaik leszántása elegendő volt arra, hogy jó termést biztosítsanak az utánuk következő őszieknek. Így vetődött fel az a gondolat, hogy érdemes volna pillangós virágú takarmánynövényeket csak azért termelni, hogy fejlődésük bizonyos szakában leszántassanak, hogy ezáltal a talaj humusz és nitrogén tartalmát növeljék és a tömötségi állapotát javítsák. Az ilyen módon kialakult trágyázási eljárást zöldtrágyázásnak nevezzük.

Alkalmazása különösen ott célszerű, ahol a föld könnyű homok s ezáltal már természeténél fogva növényi tápanyagokban szegény. Ott is előnyös, hol a birtok egy része távol fekszik, partos, ami az istállótrágyázás helyesen és megfelelő időben való lebonyolítását nagyon megnehezíti, esetleg egészen lehetetlenre teszi. Nagy hasznát veszik ott is, hol kevés az istállótrágya, mert az állatállomány kevés, fokozását

Kép a kalocsai iskolaavatásról.

Klebsberg Kunó vallás- és közoktatásügyi miniszter Zichy Gyula gróf kalocsai érsekkel a felavatási ünnepségre megy.

pedig a gazdasági és értékesítési viszonyok nem engedik meg. Ha ezekhez még a kötelező nyomásos gazdálkodás újartatása is járul, akkor ott igazán helyén van a földtrágyázás.

A földtrágyázásra alkalmas növények kiválasztásánál az legyen az irányadó szempont, hogy olyant alkalmazzunk, amely rövid idő alatt sok lombot és gyökeret nevel. A talajnak nemcsak a humusz-, hanem ásványi anyagtartalmát is kell, hogy növelje. Ezért nem megfelelő a mustár és a csibeher, melyek a talajt csak humusztartalmában gyarapítják. De ne válasszuk földtrágyául az értékes takarmánynövényeket, mert azokat gazdaságosabb feltekmányozni. Ezen felsorolt követelményeknek legjobban megfelelnek a pillangós virágúak, amelyek nemcsak azt adják át a talajnak, amit attól fejlődésük közben elvettek, hanem a levegőből felvett nitrogénjüket is. Ugyanis a pillangósok gyökerein levő gumócskákban baktériumok vannak s ezek gyűjtik a levegő nitrogénjét, melyet aztán a növénynek adnak át így mentesítik a gazdát az igen drága chilisátró, vagy kénsavas ammóniák vásárlásától.

A földtrágya az istállótrágyát a legtöbb esetben teljesen pótolja, de nagy terméshöbbitet csak akkor ad, ha utána külön-külön vagy együttesen kálium és foszfortartalmú műtrágyát is adunk. A nitrogén megnövekedtével viszonylag a kálium és foszfor annál kevesebb lett, pedig a több nitrogén felvétele által erőteljesebben fejlődő növény ezeket fokozottabban igényli. Ha pedig nem kapja meg, fejlődésében rohamosan visszaseik, sinylődik, satnya lesz. A legtöbb homok, különben is káliszegény szokott lenni. Úgy van ezzel a gazda, mint a malacac, hiába adja annak a legfinomabb árpat és korpát, ha nem pótolja kellőleg a csontjai felépítéséhez szükséges meszet : a malac angolkoros lesz.

A pillangós virágúak közül a magyarországi viszonyoknak legjobban megfelel a laposmagvú, fehér színű, alexandriai csillagfűrt. Ez a szárazságot, a talaj nagyfokú mésztartalmát igen jól tűri, kötöttebb földön is kielégítő termést ad, továbbá érés alkalmával hüvelyei nem kovadnak (pattannak) fel, ami ismét magtermesztés szempontjából előnyös. Nagyon jól teszi a gazda, ha a fehér csillagfűrt eme jótulajdonságát felhasználja és saját maga termeli a magot.

De most nézzük közelebbről, hogyan is történik a földtrágyázás? Módjai a következők:

1. A földtrágyának, mint *főnövénynek* vetése.
2. *Közbe- vagy alávetés*, mikor a vetéstorgóba beültetett főnövény végső fejlődése során közé vetjük a földtrágyanövényt. Például rozs közé tavasszal csillagfűrtöt.
3. *Tarlóvetés*. Bizonys növény letakarítása után közvetlenül, annak tarlójába vetjük a földtrágyanövényt.
4. *Áttelölő földtrágyanövény* vetése. A földtrágyát adó növényt ősszel vetjük és kitavaszodás után azonnal leszántjuk, utána rendszeren késői vetésű növény, például burgonya kerül.
5. *Évelő földtrágyanövény* vetése. A takarmányra vetett évelőt nem kaszáljuk le (például vörös löherét), hanem a következő tavasszal leszántjuk.

Az első eljárás, amikor a földtrágyanövényt tavasszal föterményül vetjük, biztos eredményt és a legnagyobb tömeget adja. Tekintettel azonban arra, hogy a földnek egy évi használatáról le kell mondanunk, nagyon drága eljárás; különösen jó talajon. Csak a fekete ugarnak szánt területen lesz alkalmazható. (Zöld ugar.) Sokan homokos talajon is ugart tartanak, ami helytelen, mert a homoknak nitrogéntartalma ugyanis csekély. Ha ezt egy évig megművelve bevetetlenül hagyjuk, a kevés nitrogén is elvész. Inkább hagyjuk egy évig szántatlanul parlagin, vagy vessük be föterményül csillagfűrttel.

Alá- vagy közbevetésnél, mint már említettük, kalászos közé (leginkább rozs közé), elvirágzás után késő tavasszal csillagfűrtöt szórunk. A csillagfűrt csak a kalászos letakarítása után kezd igazán fejlődni és késő ősszel, vagy korai tavasszal lesz leszántható. Ahol különösen a csillagfűrt elvetésének idejében elegendő csapadék van, igen bevált a módszer. De ami éghajlatunk nagy általánosságban száraz. A csillagfűrt a rozs lekerült idejében rendszerint olyan gyenge, hogy a védőnövény hiányában megerősödni, a talajt beárnyalni, nagy tömeget adni, nem képes. (Folytatójuk.)

A kisgazdák és a tejtermelést ellenőrző egyesületek.

Irta : Pápai Gábor tejjgazdasági főellenőr.

Most mikor az egész országban, azt lehet mondani, lázas munka folyik az állattenyésztés színvonalának emelése érdekében, nem mulasztom el, hogy pár sorban felhívjam kisgazdáink figyelmét ezen fontos mozgalomra és serkentsém őket az abban való részvételre.

A földművelésügyi minisztérium 1925. évben egy rendeletet adott ki, melyben felhívja az arra hivatott tényezőket, hogy szarvasmarhaállományunk minőségének romlását, mely a háborút követő években különösen a kisgazdák kezén veszedelmes mértékben kezdett jelentkezni, állítsák meg és ezen anyagot, ami országunk szarvasmarhaállományának nagyobbik részét teszi ki, mentseék meg az elcsenevesztéstől.

Azóta a gazdasági egyesületek, gazdasági felügyelősek és mezőgazdasági kamarák szakemberei országwide díjazásokkal egybekötött tenyészállatkiállításokat, fejversenyeket rendeznek. Ahol a gazdáknak hajlandóság van, megalkotják az éves fejversenyeket, ellenőrző egyesületeket és végül, mikor már elegendő adat áll rendelkezésre, megkezdik az ellenőrzött tehének törzskönyvelését. Az ilyen versenyeken és kiállításokon résztvevő gazdák legszebb állatait értékes tárgyakkal (szecska- és répavágó, daráló, eke, fogas, fej-sajtár, készpénz, oklevél stb.) díjazták. Már most milyen öröm és büszkeség töltheti be annak a kisgazdának a kebelét, aki egy-egy értékes díjat kaphat még értékeiből állata után. Ez amellet, hogy kész haszon (hisz nem kell venni répavágót stb.), de még nagyonban dicsőség is.

Nem elég azonban, hogy szép legyen a tehén, igen fontos az is, hogy jó tejelő legyen és zsíros tejet adjon. A mai nehéz világban igen fontos az, hogy mindenben, így szarvasmarhában is olyant állítsunk elő, amilyen megfizeti a reáfordított kiadásokat és hasznót is hajt. Ezért, ha rossz a tehén, kevés tejet termel vagy silány borjúkat hoz a világra, vagyis sokat eszik, keveset ad, nem kell megtartani. Ha nincs rá kilátás, hogy megjavuljon, nem kell sajnálni, minél előbb el kell adni és helyette jót venni, de ha van benne egy kis jótulajdonság, akkor gondolni és ápolni kell, hogy ki lehessen azt használni. A borjút jól és gondosan kell felnevelni; nem kell tőle sajnálni szópóskorban a tejet, mert ha akkor meglopják, magukat lopják meg. Mindig akkor kell elfejni a tehéntől a tejet, amikor már a borjú jóllakott és otthagya. Később pedig, mikor már enni tud jóminőségű rétiszénat, lucernát és egy kis abrakfélé (olajpogácsa, zabdara, tengeridára stb.) is juttatni kell neki, mert csak úgy fejlődhet szépen, ha elegendő tápanyagban részesül növekedésében. Az íszőket lehetőleg úgy kell beüzemeltetni, hogy három-évesek legyenek, mikor leellenek. A korai elletés igen megviseli az állatot és kicsi, fejletlen testű maradhat. Bikát csak kiváló képességű és igen szép tehén után neveljünk, mert a rossz bika igen nehezen értékesíthető és arra igen rá lehet fizetni. Legjobb a bikanevelést olyan helyen, ahol még nincs jól kitenyészített állomány, rábízni az uradalmakra; azoknak van több alkalmuk és módjuk jó és szép bikát nevelni, habár közülük sem mindegyiknek.

Hogy teheneink jó és rossz tulajdonságait megismerhessük, azoknak életét és életkörülményeit állandó figyelemmel kell kísérnünk. Ennek kikutatására és úgy a magán, mint a köztenyésztésben való hasznosításokra alakultak meg és terjedtek el elsősorban a nagybirtokokon a tejtermelést ellenőrző egyesületek. Erre a célra kiképzett ellenőrök állanak rendelkezésre, akik a szarvasmarhatenyésztés és ellenőrzés érdekét szolgáló ismeretekre teljesen ki vannak oktatva. Ilyen képzett ellenőrök az egyesületi tagok teheneinek termelését havonta 1—2 ízben ellenőrzik, az okserű takarmányozásra vonatkozólag tanácsot adnak; a helyes borjúnevelésre, a tejtermelést kedvezően és kedvezőtlenül befolyásoló körülményekre felhívják a gazdák figyelmét; a tej mennyiségért közvetlen a fejés után az istállóban megméri, annak szirtartalmát meghatározzák és az így nyert adatokat megfelelő módon feldolgozzák. Az ellenőrköztől a számadási jelen

teések az illetékes központba jutnak, ahol megfelelő irányban felhasználhatnák a tenyésztés céljaira.

Akiben megvan a hajlandóság, hogy állatállományát javítani és értékessé akarja tenni, erre a jelen időben igen jó alkalom nyílik. Mint fent már említettem, általános szervezés folyik országszerte, így az ilyen egyesületbe való belépés nem okoz semmi nehézséget, csak össze kell állítani a község lakosságának megfelelő számú (40–50 drb vagy több) tehénrel és belépési szándékukat az illetékes mezőgazdasági kamara, vagy gazdasági felügyelőség tudomására kell hozni, annak kiküldöttje rövid időn belül az ellenőrzést bárhol megszervezi és a szükséges felvilágosításokat megadja.

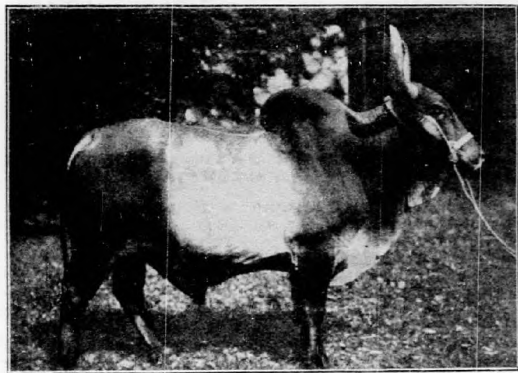
A már hosszabb idő óta működő egyesületekben elért kiváló eredmények igazolják, hogy az ellenőrzés és oszkerú takarmányozással szinte csodákat lehet művelni állatainkkal. Például hozom fel az Augustusa 26 nevű tehénét év 12.700 kg tejével, ennek leányát, Augustusa 1-et, mely mint előhisi 450 kg tejet adott egy év alatt, Édes 25 nevűt, mely 8200-at, Lujza 33 számú tehénét 7600 kg évi tejével stb., stb. Ezek a tehének kiváló képességei csakis az állandó ellenőrzés és helyes takarmányozás hatására kerülhettek napvilágra.

A ló gondozásának fontosságát „Jó pucolás fél abrak” közmondással fejezi ki a magyar gazda. Ennek igazságát élénken szemléltetik a takarítatlan, hosszú szőrű, repedezett, ferde patájú, sőt esetleg tetves lovak. A rendszeres takarítás a reggeli etetés közben vagy után történik, mely utóbbi helyesebb. Ha azonban szükséges, minden kifogas után, sőt kocsilovak befogas előtt is takarítandók. A takarítást megelőzőleg célszerű lecsutakolni a lovat, amely művelet föllazítja a szőr közé ragadt és porral piszokkal keveredett bőrkorpát, amit a lókefével kikéfélvé, a vakaróba fogunk föl és egy erre a célra készített ládikába gyűjtünk. Az úgynevezett „sörpor” kiverése nem helyes, mert az a levegőbe szállván vissza, egyrészt beleégzik az állatok, másrészt pedig újból tisztátalanítja őket. A takarítást a fejnél kezdjük, egyik oldalon folytatjuk, a másikon befejezzük. Az üstök, sörény és fark összecsapzott részeit ujjainkkal bontjuk ki, azután sörényfésűvel, sörényvillával fésüljük ki és vizes kefével lesimítjük. Ha a sörényt egyik oldalról a másikra akarjuk szokatni, szállaggal vagy csuhával fonjuk be. A sörény különös ápolása annál is inkább figyelmet érdemel, mert gondozatlan sörény alatt tanyát lüthetnek a tetvek. A megkefált lovat légy ruhadarabbal töröljük le, tisztítás után pedig szeméit, száját, orlyukait és végbéltáját szivaccsal mossuk le. Szürke és fehér lovaknak sohasem elég a kefe, miért is nyáron egyszerűen lemossuk a szabadban, télen pedig az istállóban és csak a szennyes foltokat mossuk le melegvízzel és szappannal. Takarításnál az állatot útni nem szabad, hanem harapos, csiklandó lovakat rövide kötnék, szájkosarat, esetleg guzsbakótest alkalmazunk. Lehetőleg, mindig ugyanaz az egyén takarítja a lovat, hogy ápolójához hozzászokjék, mert a hamis ló is inkább parirozik ismert gondozójának.

A cseresznye-légy. Ennek az apró, négy-öt milliméter hosszú, fényes, fekete légnak a nyúvá az, mely az úgynevezett „kucacos cseresznye”-ben található. A legyek a kezdődő érésben levő cseresznyére rakják le a petéiket s az abból kikelők sárgás-fehér közismert kucacos belerágnak magukat a cseresznyébe s ott élnek, míg az teljesen meg nem nő, illetve meg nem ér. Ekkor azután ugyanazon a helyen, amelyen befurakodtak elhagyják a cseresznyét vagy pedig a lehelők cseresznyével a földre hullva a göröngyök közé furakodnak. hogy ott bebábozódnak. A bábokból júliusban előjövő legyek nem találgatn már cseresznyét a Lonicera cserje hogójára rakják le a petéiket. Majd az ebből kikelők nyúvek ismét a földre mennek bebábozódnak, hogy ott átteleljenek. A következő év májusának végén aztán ismét kirajzanak a legyek. A kártétel sokszor oly nagy lehet, hogy egy fa cseresznyéi között egy sínes olyan, mely ne volna kucacos. A kucacos cseresznye természetesen csak olcsón értékesíthető. Mit tegyünk, hogy megakadályozzuk a cseresznyénk megkucacosodását? 1. A cseresznye érése után a fa koronája alatt a csurgóé a talaj egy ásó mélységben aláfordítandó, hogy a felszínen levő nyúvek megfuladjanak, és hogy a talajban lévő bábok mélyebbre kerüljenek elpusztuljanak. 2. A Lonicera cserjék irtandók, hogy a második nemzedék legyei ne találgatn gazdanövényt (illetve bogyót), amire leraknassák petéiket. 3. Tavasszal a cseresznye virágzása idején a fa alját ajánlatos jól megsujkolni vagy megtiporni, hogy a második nemzedéknek a talajban lévő bábjai megsemmisítsenek s ezáltal a legyek kirajzása megakadályozzassék.

Trágyahiánnyal küzdő gazdtársainknak hívjuk föl a figyelmet egy új trágyapótlóra, mely az istállótrágyát, ha nem is egészen, de nagyrészen helyettesíteni képes. Természetesen csak azok vehetik hasznát, akik azzal rendelkeznek, de annak kihasználása még nem jutott észükbe. Amely birtokon holt folyó vagy tömedrek vannak, úgynevezett „vápák”, „dhalványok”, melyek rendszeren az év három-négy-öt hónapjának szokatlan szárazon lenni s értéktelen, úgynevezett „fehér sásta” teremnek; ezek feneke felhasználható trágyázás céljára. Különösen dohány- és tengeri alá ajánlható. És pedig kat. holdanként 180 métermázsra. Mivel ezen holdanként rendszeren vassal és salétrommal van átitatva, kat. holdanként hat métermázsra marómésszel közömbösíthjük. Homoktalajon még az az előnye is megvan az ilyen trágyázásnak, hogy részben humusszal, részben agyaggal keveredvén, lazaságából veszít, köztött agyagtalaj pedig szelidebbé tehető vele.

A zebu vagy pupos tulok igen közeli rokona a szarvasmarháknak. Erre vall a koponyaalak hasonlósága és az a körülmény, hogy a zebu és szarvasmarha bastardjai egymásközt is termékenyek. A zebuk feje hosszú és feltűnően keskeny. A mártajon kisebb-nagyobb szírpötöl viselnek, mely sorvadt izomszövetből és szivós kötőszövetből áll; jó tápláltság mellett megduzzad, a nélkülözés északában megapad. Fajtukban, a szörözet színében, a szarv alakjában és nagyságában sokkal nagyobb változékonyságot mutat, mint a szarvasmarha. A marmagasság is igen változó: 0'8–1'8 méter. Csak megszelídítve él. Előfordul Ázsia déli és Afrika keleti részén. Az afrikai zebut szangatulok neve

Zebu, vagy pupos tulok.

alatt is emlegetik. Zsíros (5%), de kevés tejet ad (300–1000 liter évente). Húsa durvarostú, kevésbé ízletes. Nemcsak lassú igásmunkára alkalmas, hanem ügésben (nyergelve, kocsiába fogva) is jó szolgálatot tesz. A tudós Rüttimeyer azt hitte, hogy a banteng megszelídítéséből származott, de a mai természetbúvárók jelentékeny csoportja ezt kétségbevonja, sőt határozottan tagadja.

TANÁCSADÓ

Kérdés. 1. Hogy védekezem a csigák ellen? 2. Levéltekve ellen? 3. Rozsda ellen? (N. P., Váscsoly.) — **Felelet.** 1. Csigák elleni védekezés: 1. Maró anyagokkal (oltatlan mézspór, chilisáletrom, kainit, fahamu, rézgálicpor stb.) való porózás, melyet szélsőséges időben este, mikor a csigák nappali rejtekhelyük előbujtak vagy hajnali szürkületkor, mikor a csigák még nem bujtak el, ajánlatos végezni. A legelterjedtebb mézsporozás nagy óvatosságot igényel. Ezért a szemet szemüveggel, kezét pedig bealjozással kell megvédeni a méz marása ellen. Tömeges előfordulás esetén jó eredmény érhető el este kihelyezett nagy növényi levelekkel (Rebarbara, Lappa, tök stb.), melyek alól reggel, mikor a nap is ki-sütött már, könnyen összeszedhetők a csigák, mert azok alá nagy előszeretettel szoktak meghúzódni az éjszakára. Ha kisebb számban fordulnak elő össze is szedhetők különösen esős idők alkalmával. 2. Levéltekve ellen egyezázelékos szappanoldattal való permetezés. 3. Rozsda ellen esetleg rozsdának jobban ellenálló nemesített mag. (Irtjon a hatvani növénynemesítő intézetbe árajánlatért. Védekezési módot még nem tudunk e gomba ellen.

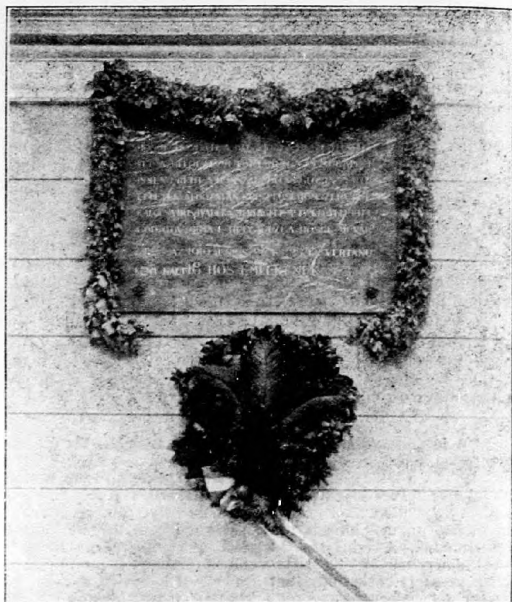
A „FALUSZÖVETSÉG” HIREI

A Nógrádvármegyei tanítók a falvak lapjairól.

Legutóbbi számunkban megírtuk, hogy a Nógrádvármegyei Tanító Egyesület Sziráki Köre Selypen nagysikerű értekezletet tartott. A magasszínvonalú értekezleten a jelenlévők többek közt meleg szeretettel foglaltak állást a falvak lapjai: az «Uj Barázda» és a «Vasárnap» mellett és szükségesnek mondták, hogy ez a két lap, mint a falvak érdekeinek és a Faluszövetség törekvéseinek buzgó harcosa, a legkisebb falusi ház asztalára is eljusson. A Szövetség önzetlen céljainak megvalósítására lelkes és önzetlen munkát vállaltak a következő tanítók: Marton József köri elnök (Jobbágyi), Wunsch Kálmán (Jobbágyi), B. Bósz Etelka (Jobbágyi), Melan Ferenc (Lőrinci), Veréb István (Zagyvaszántó), Klobusiczky Aladar (Vanyarc), Madura Mihály (Szarvasgede), Pados István (Szarvasgede), Vadkerti Béla (Vizválasztó), Chikán Meliton (Kálló), Galáth Gusztáv (Heréd), Rakvách Rezső (Mátra-novák), Sümegi Emil (Kisterenyé), özv. Varga Gézané (Szirák), A. Feledi Mária (Selyp), Kovács Piroska (Csécsé), Bóta Rózsika (Csécsé), H. Kudelka Irma (Lőrinci), P. Tóth Etelka (Lőrinci), Kis Katalin (Lőrinci), N. Schüh Olga (Lőrinci), Ponicsán Ádám (Vanyarc), Galbács Géza (Erdőtarcsa), Almási Miklós (Buják), Szeverényi Samu (Bokor), Podhorecz Jenő (Zagyvaszántó), Mészáros Ferenc (Csécsé), Tóth Lipót (Héhalom), Gál János (Kisbágyon), Szöllőzeghy Ferenc (Heréd), Alexy Béla (Hényel-pta), Úrhegyi István (Nógrádbercel), Alexy János (Ecseg), Galbács Gézané (Erdőtarcsa), Vilim László (Kálló), Szilágyi Aranka (Vanyarc), Velki Mariska (Galgautó), Bodnár János (Bercel), Teszák János (Szirák), és Gyurkovics Béla (Szirák).

Nagy ünnepségek között nyílt meg a Faluszövetség pomázi kiállítása.

Június hó 27-én, vasárnap a Faluszövetség gazdasági, ipari és kulturális kiállítása nyílt meg Pomázon. A pomázi magyarruhás asszonyok és leányok fogadták az érkező vendégeket: Preszly Elemér főispánt, Bauszner Babi, Altmássy László dr., a kerület nemzetgyűlési képviselőjét, Kövesdy Piri hatalmas mezei virágból készült csokorral üdvözölték. A pomázi dalárda éneke után Szentpétery Lajos dr. főszolgabíró köszöntötte az egybegyűlteket. A solymári zenekar játéka után Bodor Antal dr., a Faluszövetség igazgatója vázolta a falu fejlődésének kilitásait, céljait és jövőjét, majd Altmássy László dr. nyitotta meg a kiállítást. A járás összes községeit felölő kiállítás hű tükré annak a gazdasági és kulturális fejlődésnek, mely a járás lelkes vezetőinek irányításával az újabb időben a pomázkörnyéki falvakban észlelhető. A kiállítás ipari, mezőgazdasági, iskolai, régészeti, művészeti stb. csoportjaiban Pomáz, Budakalász, Solymár, Dunabogdány, Pilisvörösvár, Tahitótfalu, Ledányfalu, Szentendr, Szigetmonostor, Békásmegyér, Nagykovácsi, Pilisszentkereszt községek a falu munkás életének különböző termékeit állították ki. Különösen feltűnést keltett a pomázi állami iskola egész termet megtöltő tanügyi és levante kiállítása, melyet Eicher Ottó iskolagazdát vezetésével a tantestület állított össze szakértő tudással. A művészeti csoportban Jankovics Gyula szobrászművész, Bölcskey Ferenc pomázi születésű festőművész és Szalay Margit kiállítása keltett feltűnést. A Wathay-család történelmi emlékeit mindenki megcsodálta. A kiállítással kapcsolatban a pestkörnyéki falusi zenekarok hangversenyek a Faluszövetség által kitűzött ezüsterlegvándordíjért. Dunabogdány, Nagykovácsi, Pilisvörösvár, Solymár községek egyszerű földműves- és munkásokból alakult fúvós zenekarai tartottak hangversenyt. Fricsay Richárd zenefőigazgató vezetésével a zsűribizottság a vándordíjat a pilisvörösvári zenekarnak ítélte oda, a Faluszövetség aranyérmével és oklevelével együtt. A többi zenekarok ezüstermet és díszoklevelet nyertek.

A június 24-iki ellenforradalom tizennyolc vértanujának emléktáblája a kalocsai jezsuita főgimnázium falán.

A Faluszövetség megalakulása Nyirbátorban.

Június hó 20-án, vasárnap tartotta alakuló gyűlését a Faluszövetség Nyirbátorban. A délután 4 órakor kezdődő gyűlésen a nagyszámú gazdaközönség előtt Baracs István elnök vázolta a Faluszövetség szervezkedés fontosságát, majd Máteffy Géza dr., a központ kiküldöttje, ismertette a Faluszövetség célját és eddigi munkásságát. Beszède után az egybegyűlteket egyhangú lelkesedéssel mondták ki a Faluszövetség nyirbátort fiókjának megalakulását. Elnöknek Mészáros Sándor tanárt választották meg, alelnökök lettek Bákonyi István, Birta Elek, Bihary Albert, Stima János, titkár Szatmáry Lajos, pénztárnok Nagy Sándor, ellenőr id. Batory István.

A Faluszövetség szervezkedése Tiszaeszláron.

Tiszaeszlár községben június hó 20-án jelentős szervezkedés indult meg a Faluszövetség mellett. A községháza udvarán összegyűlt gazdaközönség előtt Beregszásy Nagy Károly főjegyző, mint egyetlen politikamentes, önzetlenül, eredményesen dolgozó intézményt a Faluszövetséget jelölte meg, melybe tömörülnie kell minden jóérzésű magyarnak. Baftay Mihály, a Faluszövetség igazgatója, vázolta azt a hatalmas, célirányos munkásságot, melyet a Faluszövetség immár hat esztendeje végez. A gyűlés egyhangúlag elhatározta, hogy a Faluszövetség megalakítódn fiókjába fogja tömöríteni a község egész lakosságát.

Zászlóbontás Baracsán.

A fejrnyegyei Baracska községben június hó 20-án, vasárnap, a reformátusi iskolában teljes számban összegyűlt a falu népe, hogy meghallgassa a Faluszövetség kiküldöttjének előadását, s hogy e derék és igyekvő magyar község lakói szintén csatlakozzanak ahhoz a hatalmas szervezethez, mely a falu népet akarja társadalmi és gazdasági téren megszervezni. A gyűlést Pencz Ferenc főjegyző nyitotta meg. Szekeres László főtitkár, a Faluszövetség kiküldöttje, hosszab beszédben ismertette a Faluszövetség célját és munkásságát. Tóth Sándor református lelkész lelkes szavai után az egybegyűlteket egyhangúlag kimondták a Szövetség fiók megalakításának szükségességét. A szervezkedés érdekében a már említetteknek kívül László Lajos bíró, Marosy István, vitéz Simon Tamás, vitéz Rigó József, Kármán Lajos és Kardos Ferenc buzgólkodnak.

Pálinkafőző és finomító (tisztázó) üstök

bármily rendszerben raktárról kaphatók

GODRA SANDOR és FIA

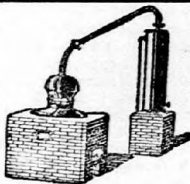
rézműves üzembén

Budapest, IX., Gróf Haller-utca 4. sz.

Teléfono: József 78-43.

Gyümölcsös besűrítő készülékek.

Árajánlattal s árjegyzékkel szívesen szolgálunk.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara közgyűlése.

Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara Harkányban tartotta meg rendes közgyűlését Henz Ferenc kamarai elnök elnöklésével. Az elnök megnyitó szavai után elsőnek Palóczi Dénes nemzetgyűlési képviselő szólt föl s beszédében élesen keltet Csehország ellen. Kifejtette, hogy Csehország minden közeledés ellenére nyílt fegyverekkel indult gazdasági támadásra Csonka-magyarország ellen. Horváth Jenő igazgató a Kamara működéséről számolt be, utána Schandl József egyetemi tanár tartott népies és mégis magas színvonalú előadást. Több felszólalás után Tyoszi Sándor indítványt terjesztett a gazdagylés elé, amely szerint határozatilag mondja ki a gazdagylés, hogy a gazdatársadalom a jövőben a legszigorúbb bojkott alá helyezi a cseh árucikkeket s tisztesseges kereskedő nem rendel, tisztességes magyar ember pedig ezután nem vásárol cseh árut. A gazdagylés tomboló helyesléssel egyhangulag elfogadta a határozati javaslatot és elhatározta, hogy azt megküldik az összes magyar társadalmi egyesületeknek.

Méhészeti tanfolyam.

A földművelésügyi miniszter a gödöllői m. kir. méhgazdaságban július 12—31. közötti időben időszakos méhészeti tanfolyam tartását rendelte el. Fölhívatnak mindazok, akik a tanfolyamon részt venni óhajtanak, hogy jelentkezéseiket folyó évi július hó 5-ig a gödöllői m. kir. méhgazdaság vezetésénél tegyék meg. A tanítás ingyenes. Ellátási díj címén hallgatók napi 40.000 koronát kötelesek a méhgazdaság pénztárába befizetni. A tanfolyamon résztvevők lakást és étellemezést a gazdaságban kapnak.

Országos szántógépbemutató lesz július végén, Hatvanban.

A szántógépeknek nagyarányú terjedése és a gazdatársadalomnak a mezőgazdasági gépmunka iránti érdeklődése arra készítette az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet, hogy a folyó évben is nagyobb szabású országos szántógépbemutatót rendezzen. A bemutató színhelye Hatvan, ahol a nagyteleki uradalomnak a vasúthoz közelfekvő területén fog lezajlani. A bemutató időpontja f. év július hó 24—25. A bemutató célja a gazdáknak hazánkban beszerezhető különféle szántógépeket munkaközben bemutatni. Az országos szántógépbemutatón résztvevő gépek mérésait a bemutató időpontjáig a kir. József-műegyetem mezőgazdasági géptani tanszékével kapcsolatos gépkísérleti intézet fogja végezni és az országos bemutató rendezőbizottsága gondoskodik arról, hogy a bemutatón résztvevő gépek ismertetése és a jelzett gépkísérleti intézet által végzett mérések adatai az országos bemutató alkalmával a gazdaközönség rendelkezésére álljanak. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, hogy az ország távolabbi részein lakó gazdaközönségnek, de különösen a különböző gazdasági iskolák és főiskolák hallgatóinak és a gazdatársadalomnak lehetővé tegye a szántógépeknek munkában való megtekintését és így azok között lévő különbség megállapítását, a kereskedelemügyi miniszter irtól kedvezményes utazásra jogosító igazolványok engedélyezését kérelmezte. A bemutatóra vonatkozó felvilágosítást készséggel adja az Országos Magyar Gazdasági Egyesület műszaki bizottsága. (Budapest, IX., Köztelek-u. 8. sz.)

Rendelet a gabonaneműek minőségi súlyának meghatározásáról.

A kereskedelemügyi miniszter rendeletet adott ki, amely szerint a gabonaneműek minőségi súlyának egysége olyan gabona minőségi súlya, melyből a központi mértékügyi intézetnél őrzött országos mérőkészüléken leemért húsz liter gabona tömege húsz kilogramm, azaz valamely gabonanemű minőségi súlyát kilogrammokban kifejezve, az országos mintakészüléken leemért húsz liter tömegének ötszöröse adja. A közforgalomban csakis hitelesített és olyan gabonaminőségmérő készülékek használhatók, amelyek a gabonanemű minőségi súlyát közvetlenül, vagy megfelelő átszámítási táblázat segítségével a fent megállapított egységben szolgáltatják. A rendelet augusztus elsején lép életbe. A miniszter rámutat arra, hogy a gazdaközönség és a gabonáját vásárló kereskedők között az utóbbi időben mind gyakrabban fordultak elő nézeteltérések. Mind gyakrabban megtörtént, hogy a gazdák által minőség szerint eladott gabonát annak leszállítása alkalmával a kereskedők súly minőségének nyilvánították. Ennek a helyzetnek legfőbb oka az, hogy a gabonaneműek minőségi súlyának mérlegei nem voltak hatósági ellenőrzés alatt és hogy az ugyanazon minőségű gabona gyakran eltérő minőséget mutat a gazda és a kereskedő mérlegén és ezért indokolt a rendelet kiadása.

Pályázat a szőlészeti és borászati szakiskolákba.

A földművelésügyi miniszter most tette közzé a pályázati hirdetést a szőlészeti és borászati szakiskolákba való felvételre. Ilyen szakiskola van Egerben, Kecskeméten, Tarcalon és Sopronban. Mind a négy szakiskola kétéves tanfolyamú, a tarcali és a kecskeméti szakiskola azonban egymással akként van kapcsolatban, hogy a két iskola tanulói mindnyájan az I. tanévet a tarcali, a II. tanévet pedig — a homoki szőlőművelésben való gyakorlatyszerzés céljából — a kecskeméti szakiskolában végzik. Minden tanuló havonként húsz pengő tápdíjat fizet. A tanév mindenik iskolánál szeptember 2-án kezdődik. A pályázati határidő július 25-én jár le. Bővebb felvilágosítással az említett szakiskolák igazgatóságai szolgálnak.

Pályázat a budafoki pincemesteri szakiskolába.

A földművelésügyi miniszter most tette közzé azt 1926. szeptember 2-án kezdődő s egy évig tartó budafoki m. kir. pincemesteri szakiskolába való felvételre a pályázati hirdetést. Felvehetők olyan egyének, akik valamelyik hazai kétéves tanfolyamú szőlészeti és borászati szakiskolát sikerrel elvégezték. Pályázati határidő 1926. július 25. Bővebb felvilágosítással szolgál a szakiskola igazgatósága Budafokon.

Egy repülő temetése.

Képünk egy híres német katonai repülő temetési szertartását ábrázolja. A kopsorot repülőruhába öltözött bajtársai állják körül.

Aki fején hordja a féréjt.

Képünk egy berlini artista házaspár nagyszerű produkcióját mutatja be.

Háromszázmilliárd korona évi haszontöbbletet jelentene a szikes földek megjavítása.

A földművelésügyi minisztérium állandó központi talajjavító bizottsága az elmúlt héten propagandaülést tartott. Sigmund Elek dr. műegyetemi tanár, a bizottság elnöke megnyitójában rámutatott a szikes területek javításának közgazdasági jelentőségére. Ismertette, hogy a bizottság azért alakult, hogy kialakuljon olyan életképes munkaprogramm szikesjeink megjavítására, amely a szikesek javítását a legnagyobb haszonnal javíthatja meg. Számítása szerint, ha tíz év alatt csak felét javítjuk meg szikesjeinknek, akkor ez kerekén háromszázmilliárd korona évi haszontöbbletet jelentene közgazdasági életünknek. A földművelésügyi minisztérium a bizottság előterjesztését, a szikesek minőség szerint való térképezését a leg sürögőbb feladatnak mondta, elfogadta és sikerült Bud János pénzügyminiszter támogatását is megnyerni ehhez a munkához, ki a szikes területek felvételéhez és térképezéséhez szükséges ötszázmillió koronát a Földtanú Intézet rendelkezésére bocsátotta. Ezután Treitz Béla főbányatanácsos tartott előadást a magyarországi szikes talajok elterjedéséről. Sós földnek, vagy szikes talajnak — mondta — olyan földféléseket nevezünk, amelyben több-kevesebb só halmozódott fel. A felhalmozódás néha a felszínen, néha pedig a felszín alatt bizonyos mélységben történik. Minőségre nézve megkülönböztetünk: 1. kénsvavas sósföldeket, 2. sziksós földeket és 3. szikes talajokat. A kénsvavas sósföldek Magyarországnak csak kis területén található, nevezetesen a beszáradt Fertő-tó felszínén a széleken. Sziksós földek a Duna-Tiszaközi homokterületen és a nyírségi homokon a buckák között lévő tavak fenekén alakulnak nyáron, azután a tavak kiszáradása alkalmával a sziksó a tófenék felszínén kivirágzik. A szikes talajokban a sós réteg nem a talaj felszínén, hanem az altalajban a felszín alatt 35—55 cm mélységű rétegben található. A felszíni talajréteg mindig sótelen. De ezzel szemben a szikes talajnak fizikai alkata nagyon rossz, vízesen szétfolyik, szárazon pedig kökemény. A vizet nem veszi be, az altalaj tehát mindig túlságosan száraz. De ha sikerül ezeket a földeket újra átmedvesíteni és a téli nedvességből annyit megőrizni bennük, amennyi egy búzatermés kifejlesztésére elegendő, akkor mindezek a területek újra termékennyé válnak. Erre nézve követendő példát mutattak a szarvasi kisbirtokok, akik szikes talajon az ő módszerükkel eddig több mint tizenkétezer kat. hold termékenyen kapár sziket tettek újra termővé. Legfontosabb kérdés tehát, hogy hol vannak a sziksós talajok. E kérdésnek óriási nemzetgazdasági fontosságát Bud János pénzügyminiszter rögtön felismerte és az Országos Talajjavító Bizottság előterjesztésére rendelkezésére bocsátotta a szükséges költséget és ezzel lehetővé tette, hogy az idei nyár folyamán elvégezzük az alföldi sziksós és szikes talajnak a minőleges felvételét. Ilyen módon sikerülni fog az alföldi szikes és sziksós talajoknak teljes monografiáját elkészíteni, mely a felvetett gyakorlati kérdésekre biztos feleletet fog adni.

Baromfitenyésztő tanfolyam nők részére.

A gödöllői m. kir. baromfitenyésztő munkásnőket képző iskola vezetősége az 1926. évi szeptember hó 1-én kezdődő tanfolyamra pályázatot hirdet. Fölvételnek oly tizenhat évet betöltött magyar nők, akik írni és olvasni tudnak. A kurzus egy évig tart s teljesen ingyenes. Az iskola célja, hogy nagyobb baromfitenyésztő telepek részére szakképzett munkásnőket neveljen, illetve a baromfitenyésztési szaktudást terjessze. Bővebb fölvilágosítást az iskola vezetősége ad.

A cséplési szemvesztések elhárítása.

A cséplési szemvesztések ügyében legutóbb a gazdák nyiregyházi vándorgyűlése foglalt állást. Rácz Lajos dr., a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatója mutatott rá arra, hogy szakértői megfigyelés szerint a cséplésnél a gabonának átlag négy százaléka kallódik el a cséplőgépek hibája folytán. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara, mint minden évben, ezúttal is felhívta a gazdákat, hogy csak olyan cséplővel szerződjenek, aki kötelezi magát, hogy javított géppel dolgozik.

Konzervipari tanfolyam.

A magyar királyi Erjedéstanú Átomás augusztus 24-től szeptember 30-ig konzerviparosok és háztartással foglalkozók részére konzervipari tanfolyamot rendez. A tanfolyamon előadnak gyümölcsök, főzelékek, húsok, konzervszerű feldolgozásának összes módszereit, must sűrítést stb. Az elméleti előadásokat kiegészítik az intézet konzervüzemében tartott gyakorlatok. Jelentkezhet minden érdeklődő, a magyar királyi Erjedéstanú Intézetnél (11., Debrő-út 15.) augusztus hó 10-ig, 500.000 korona tandíj befizetésével. Indokolt esetben fél, illetve egész tandíjmentesség is kérhető. A vizsgát sikerrel letevők bizonyítványt kapnak.

A természet különös játéka.

Képünk egy japán törpefát ábrázol, amely állítólag ezer esztendő.

Új regényünk.

Mai számunkban kezdjük meg *Achleitner* német író egy kis művének a közlését, amelyet lapunk belső munkatársa: *Koptik Gyula* dolgozott át. A kis regény címe: *Jósi féltékeny lett*. Tartalma röviden az, miként kel fel egy favágó legényben a féltékenység ösztöne, amelyet eddig sohasem ismert s még csak fogalma sem volt róla, mert a vad rengetegben eltöltött évek alatt lelke nem fogadhatott be mélyebb érzéseket. A kemény munka keptelemé tette a faragatlan legényt minden lelki elmélyülésre mindaddig, amíg fel nem vetették előtte a példázgatást a féltékenység fogalmáról. Ez megzavarta az ő egyszerű szerelmét is s a hamis útra tévedt fogalma a legborzalmasabb tetre készítette.

Az egész regény, amely mozgalmas, gyorsan perdülő eseményekből áll, az egyszerű lélek megfigyelésén alapszik s elénk tárja ennek az egyszerű léleknek a szárnybontását. A fiatal favágólegény új ösztönöket ismer meg, de megérteni nem tudja őket és ennek következtében lesz a tragédia részese. *Achleitner* megfigyelése igen helyes s az átdolgozás hűen adja vissza az író gondolatait.

Hisszük, hogy lapunk olvasói ezt a kis regényünket is, amely mélyebb lelki problémát fejtet, szeretettel fogadják s örömeiket találják benne.

Könyves Lajos temetése. Pénteken délelőtt temették el nagy részvét mellett a Kerepesi-temető halottsházából Váradi *Könyves Tóth Lajost*, a bírharkeresztési kerület hirtelen elhunyt kisközpárti képviselőjét. A temetésen a kormány részéről megjelent *Mayer János* földmivélségi miniszter, *Pesthy Pál* igazságügyminiszter, a nemzetgyűlés képviselőiben *Scitovszky Béla*, a nemzetgyűlés elnöke, továbbá *Almásy László*, a Kisközpárt ügyvezető elnöke, *Prónay György*, *Schandl Károly*, *Neubauer Ferenc* államtitkárok, *Almássy Sándor* főispán, a Kisközpárt tagjai teljes számban. A Biharvármegyeiek Szövetsége *Baróthy Pál* főügyessel és *Hlatky Endre* dr.-al képviseltette magát. Az elhunyt kerületéből *Garay Géza*, *Fekete Imre* dr., *Fekete József* és *Rejtő József* dr. jelentek meg. A gyászszertartást *Barabás Samu* főesperes, nemzetgyűlési képviselő végezte és szép beszéddel búcsúztatta el az elhunytat. A sírnál a Kisközpárt nevében *Szijj Bálint* nemzetgyűlési képviselő mondott utolsó istenhozzádot. A gyászszertartás alatt és a sírnál az Operaház énekkara egyházi dalokat adott elő.

Hatezer másét mondtak Chikágóban az eucharisztikus kongresszus megnyitására. A múlt vasárnap nyitották meg Chikágóban a nemzetközi eucharisztikus kongresszust. A kongresszus legfőbb irányítójának, *Mundelein* chikágói bíboros-érseknek az a megkapó gondolata támadt, hogy a kongresszus megnyitását azzal tegye emlékeztetővé, hogy ezen a napon nem tízezrek, hanem sok száz-ezer ember járuljon szinte egyidejűen az Oltáriszentséghez. Ezt nemcsak azzal érték el, hogy Chikágó összes templomaiban szombatnőn kezdve szakadatlanul folytatók a misék, amelyeknek száma felül volt a hatuzren, hanem a vonatokon is, melyek a kongresszus résztvevőit Chikágóba hozták, kápolnakocsik voltak, melyekben szakadatlanul folyt az áldozás. A Jézus Szent Nevéről nevezett székesegyházban a déli órákban nyitotta meg ünnepelesen a kongresszust *Bonzano* bíboros, a kongresszus pápai követe. Kivüle még tizenegy tagja a bíborosi kollegiumnak vett részt a megnyitáson, továbbá négy száz érsek és püspök és a papság óriási tömege a világ minden részéből.

Júliusban forgalomba hozzák a pengőfelülbélyegzésű bankjegyeket. A pengőfelülbélyegzéssel ellátott államjegyek előreláthatóan mintegy két héten belül, július első napjaiban forgalomba kerülnek. A végleges új címletek az őszi hónapokban, szeptember végén, vagy október eleje körül kerülnek a forgalomba. A felülbélyegzéssel ellátott államjegyek forgalombahozatalát azért határozták el, hogy az új pengőcímletek kibocsátására az átmenet simábban történjen meg. Jelenleg ugyanis már a posta is pengőtarifával dolgozik, sőt július elsejével az államvasút is áttér a pengőszámításra. A felülbélyegzés úgy történik, hogy a címletek fő oldalán zöld színű, lapos bélyegzővel nyomják felül a pengőben való ellenértékét. A felülbélyegzéssel ellátott államjegyek mellett természetesen az átmeneti időszakban forgalomban maradnak a felülbélyegzetlen államjegyek címletei is.

Németország legöregebb fája.

Ennek a hársfának korát ezerétszáz évesre becsülik; kerülete húsz méter.

Egy vakmerő muzsikusz az oroszláncok között.

Nem lehet tudni azonban, hogy ki fél jobban, az oroszlán-e, vagy a zenész?

Bud és Walkó miniszterek beszédei az iparosok gyűlésén.
Az Iparosok Országos Központi Szövetkezete az elmúlt héten Hadik János gróf elnöklésével kongresszust tartott. Hadik János gróf elnöki megnyitójában a kis- és középiparos osztály gazdasági és társadalompolitikai helyzetét fejtegette s hangsúlyozta, hogy az önálló iparosok megerősítése nemzeti érdek. Az iparosság az egész vonalon arányos adómegeterhelést és a hitelprobléma megoldását kívánja. Hadik János gróf elnök felolvasta Bethlen István gróf miniszterelnök levelét, amelyben a kormány elnöke biztosítja az iparosságot ügyei iránt tanúsított meleg érdeklődéséről és rokonszenvéről. A kongresszus felszólalt Bud János pénzügyminiszter, aki rámutatott arra, milyen összegeket fordított a kormány beruházásokra, amivel az iparosság helyzetén is kívánt segíteni. A kormány egyébként is a leghehőbbben érdekli az iparosság ügyei iránt. A miniszter elismerte az IOKSz érdemeit és az összetartás szükségét hangsúlyozta. A kormány arra törekszik, hogy adóülterhelés ne következhessek be és az igazságos adózás jusson érvényre. Ezután Walkó Lajos kereskedelmi miniszter mondott beszédet, örömmel állapítja meg a mai nehéz időkben, hogy Hadik János gróf vezeti a kisiparosok szövetkezetét. Maga is azon az állásponton van, hogy az illegitim verseny támasztó és a kisiparosok megerősítését megnehezítő hátsági üzemek meg kell szüntetni. Epen ezért csak a teljesen közérdekű üzemeket fogja a kormány fenntartani. Elismeri a jogosulatlan ipar megrendszabályozására vonatkozó kívánság jogosságát is.

Hadifoglyok vajvalutában fizették vissza tartozásukat. 1918-ban a Krasznojarszokban tartózkodó magyar hadifoglyoknak egy ismeretlen emberbarát kölcsönt ajánlott fel azzal, hogy kötelezik magukat hazakeresztük után hat héttel a Wiener Bankverein budapesti fiókjánál a kölcsönt birodalmi németmárkában visszafizetni. Öt-hatszáz rubelt fel is vettek tőben. Évek mulva egy fővárosi ügyvéd által Verder Edmund nevű orosz állampolgár felszólította ezeket a volt orosz foglyokat, hogy a kölcsönadott rubelékért a megfelelő aranymárkát fizessék vissza. A követelés szerint így 12—18 millió koronát kellett volna fizetniük. A vidéki járásbíróságok most tárgyalták ezeket az ügyeket. A volt foglyok egyöntetűen azt állították, hogy a kölcsön kapott pénzzert néhány kiló vajot, kenyeret és húst tudtak csak annak idején venni, ezért vajvalutát ajánlottak fel fizetésre eszközül. A bíróságok helyt adott az alperesek kérésének, vajvalutában állapították meg a tartozást és mindössze egy-két millió korona visszafizetésére kötelezték az adósokat.

Bízzál...

Szívedet ha éri	Ha bűnre vezetett
Bánat, szenvedés,	Eledt útja,
Ha betölti lelked	Szívedre nehezül
Mély elcsiggyedés,	Vétkednek súlya,
Ha balra is fordult	S bűnöknek tudata
Már a sorskerék:	Letkeden ha ég:
Bízzál az Istenben	Bánd meg a vétkeket:
Megsegít az Ég!	Megbocsájt az Ég!

Heverdie Géza.

Közégháza avatás és díszpolgári oklevél átadása [Peremártonban. Meghítt, bensőséges ünnepe volt az elmúlt héten Peremárton községnek, amikor is felavatták az új közégházát és Kerényi Andor ny. főszolgabírónak adták át a díszpolgári oklevelét. Reggel félkilenc órakor Mrdz Ambrus kántortanító vezetésével díszkapunál várta a községi képviselőtestület az érkező díszpolgárt és vendégeket: Szalóky József dr. jelenlegi főszolgabíró, Haurry Albert vármegyei testnevelési felügyelő és Pilitz Armin járási állatorvost. A fogadás után a képviselőtestület és a vendégek jelenlétében a község plébános, Lukács Imre esperes, megáldotta az új közégházát s utána megkezdődött a díszközgyűlés. Szalóky József dr. járási főszolgabíró a Híszkeggyel nyitotta meg a közgyűlést, amely után Strobl Tivadar községi jegyző ismertette az építés előzményeit, majd az elnöklő főszolgabíró az előjárás további gondozásába átadta az épületet rendeltetésének. Ezután Bogács Gyula gyárigazgató üdvözölte és könnyekig megható szép szavak kíséretében átadta Kerényi Andor ny. főszolgabírónak a község díszpolgári oklevelét. Az ünnepelt szeretetteljes szavakkal köszönte meg a község kitüntető határozatát és ígéretet tett, hogy továbbra is önzetlen barátja lesz a községnek. Majd Huber Károly kiskazda, a község minden lakosságának ragaszkodó szeretettel tolmácsolta a község első díszpolgárának, a díszközgyűlést a Himnusz éneklésével ért véget. A díszközgyűlés után következett a leventék fogadalmának letétele. Strobl Tivadar községi jegyző, a Levente-egyesület elnöke, lelkes buzdító beszédet intézett az ifjakhoz, majd Haurry Albert testnevelési felügyelő kivette a leventéköt a fogadalmat. Tizenegy órakor a közégház elé érkezett a leventék, tízfoltok sorfala között Vass József dr. népjóléti miniszter, Dréhr Imre dr., a kerület nemzetgyűlési képviselője, valamint a minisztert a vármegye határán fogadó Bibó Károly dr. ny. alispán és Végelyi Andor dr. tb. főszolgabíró. A minisztert a község nevében Strobl Tivadar községi jegyző üdvözölte, majd Dréhr Imre megtartotta beszámolóját. Egy órakor a község az új épületben diszbedett adott, amelyen résztvettek az összes megjelent elkötelezők, Vass József dr. miniszterrel együtt, aki a díszpolgár jobbján foglalt helyet. Az ebéd alatt több gondolatokban gazdag, értékes és tanulságos felkötésönt hangzott el. A közégháza felépítésével hosszú évek mulasztását hozták helyre. Ezért a nagy munkáért a legnagyobb elismerés illeti meg Strobl Tivadar községi főjegyzőt.

Mezőkövesd — Budapest. Ragyogón tarka színekben gyönyörködhetek a budapestiek, akik megnézték a matyó Péló István és Bán Borbála esküvőjét. Mezőkövesd egy napra eljött a fővárosba, hogy megmutassa, milyen a matyó lakodalom. Délben a városi régi jáki templomban misé halgatott a násznép, majd az embervédelmi kiállítás színhelyén folyt le a csokor község jelenlétében a polgári esküvő. Elsőnek Auguszt királyi hercegszasszony üdvözölte az ifjú párt. Delután a Margitszigeti sportpályán volt a fényes egyházi esküvő. Ezt végignézte a királyi hercegi család is, számos külföldi diplomata, aki őszinte csodálattal nézte a ragyogóan szép matyó népviseletet és az esküvői szertartást. Az esküvő után józsi lakodalmas mulatság volt a sziget-nagyvendéglőjében, majd az ifjú pár nászútra ment Budapestre — Mezőkövesdre.

Királyi a magyar állammal szerezni megfizettni a rubáit. A bíróság a múlt héten tárgyalta Károlyi Mihályt azzal az ügytel, amelyet a kifizetetlen ruhaszámlák miatt indított ellene egy londoni cég. A tárgyaláson Nagy Vince, Károlyi jogi képviselője elismerte a követelést, amelyet a bíróság kétszázmillió magyar koronában állapított meg. A bíróság úgy ítélte, hogy Károlyi a kétszázmilliót, valamint ennek 1922. októbertől számított 5 százalékos kamatát, úgyszintén 5 és félmillió korona perkoltséget 15 napon belül tartozik megfizetni. Hír szerint, Nagy Vince most viszontkeresetet adott a kincstár ellen és mivel Károlyi elkobzott vagyona a kincstárra száll, azt kívánja, hogy a tartozást a kincstár fedezze. Ez teljesen a hazaáruló Károlyira vall. Nem elég, hogy külföldön folyton gyalázta az országot és mindent elkövetett a kormány bemoocsolására, most azt akarja, hogy ruhaszámláját a kincstár fedezze.

OLVASOINKHOZ!

Július hó 1-én új előfizetést nyitottunk, aki tehát szívén viseli a kisgazda, földműves- és kisiparársádalom, valamint a saját érdekét, aki a vasárnapját nemcsak kellemessé, hanem tanulságossá és hasznossá akarja tenni, az fizessen elő a «Vasárnap»-ra.

A «Vasárnap» legkézsőbb vasárnap reggelgi a legmesszebb eső tanýára is megérkezik.

A «Vasárnap» a legelsőbb hetilap, mert félévi előfizetés mellett csak 1192 K-ba kerül egy példány.

ELŐFIZETÉSI DIJAK:

negyedévre	16.000 K
félévre	31.000 K
egész évre	62.000 K

A «Vasárnap» kiadóhivatala
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.

Felkérjük azokat az előfizetőinket, kiknek előfizetése június hó 30-án lejárt, hogy előfizetésüket a már kiküldött befizetési lap felhasználásával megújítsák szíveskedjenek, nehogy a lap küldésében jönnakadás álljon be.

A kalocsai polgári iskola főlavatása. A Klebelsberg Kunó gróf miniszteről elnevezett kalocsai új állami polgári fiúiskolát az elmúlt héten avatták föl benső ünnepély keretében, amelyen Klebelsberg miniszter is részt vett. A miniszter érkezése után Zichy Gyula gróf érsekkel ünnepi szentmisén vett részt, majd az új polgári fiúiskolába ment, amelynek tornatermében folyt le a felavató ünnepség. Az ünnepi beszédek során Kollányi Ödön, az iskola igazgatója üdvözölte a vendégeket. Utána Steindl Károly IV. osztályú tanuló tolmácsolta az iskola növendékeinek haláját, majd Antalfy Sándor polgármester mondott ünnepi beszédet, amelyben a város halálját és köszönetét juttatta kifejezésre. Klebelsberg Kunó gróf válaszába az üdvözlésekre, többek között a következőket mondotta: «Művelődési téren gyorsvonalú sebességgel halad a világ. E téren nemcsak kulturális kérdésekről van szó, hanem nagy megéhitési kérdésekről is; mert azok a komplikált termelési módok, amelyeket úgy az iparban, mint a mezőgazdaságban meghonosítottak, nem végezhetők sikerrel akkor, ha a munka mellé csak értelmetlen tömegeket állítanak oda. Az iskolaiügy tehát nemcsak kulturális, hanem közgazdasági és nemzeti kérdés is. Végül köszönetet mondott a város megértő vezetőségének, amely számottevő áldozatot hozott a polgári fiúiskola létrehozása érdekében s mindazoknak, akik hozzájárultak az iskola létesítéséhez. Az ünnepély további során Sikladi István polgári iskolai tanár alkalmi költeményét szavalta el. Az ünnepély a Himnusz elnevezésével ért véget.

A folyton tartó esőzés mindenütt nagy károkat okoz.

Az esőzés még egyre tart s katasztrófával fenyegeti egész természetünket. A nagy esőzések következtében a Duna tovább áradt s több helyen kiöntött. Több budai ház pincéjét elöntötte már a víz. Az Augusztus-baraktelepen száz családnak kellett kiköltöznie, mert a barakok víz alá kerültek. Újpesten az ár feltepte a csatornákat és utcákat borított el. Szolnok külső városnegyedében több ház víz alatt állt. Több helyen a folytonos esőzés következtében megrongálódtak a házak falai és beomlottak. Így a Hernád-utca egyik házának a tetőzete omlott be. Több helyről jött jelentés, hogy a vasúti pályatest megrongálódtat a felhőszakadások erejétől. Ezeken a vonalakon a vonatok csak nagy késéssel közlekedtek.

A rendőrsorsjegy húzása. A rendőrsorsjegy 1926 június 21-én tartott első húzása alkalmával a következő sorozat és számmal ellátott sorsjegyek sorsolták ki: a 2. számú nyereményt az 1409—27, a 3. sz. 2873—74, az 5. sz. 1095—99, a 6. sz. 1418—25, a 8. sz. 2192—59, a 12. sz. 223—01, a 14. sz. 2896—98, a 17. sz. 2298—12, a 21. sz. 552—83, a 24. sz. 271—95, a 26. sz. 2904—65, a 29. sz. 1548—32, a 32. sz. 1658—99, a 34. sz. 597—76, a 39. sz. 2196—31, a 42. sz. 180—98, a 46. sz. 2135—03, a 49. sz. 1170—40, a 50. sz. 1244—98, az 53. sz. 964—49, az 54. sz. 272—23, az 58. sz. 2589—03, az 59. sz. 1310—87, a 61. sz. 390—24, a 62. sz. 85—51, a 66. sz. 2402—01, a 70. sz. 1008—71, a 71. sz. 591—21, a 75. sz. 1361—32, a 76. sz. 351—11, a 80. sz. 2874—3, a 85. sz. 2138—98, a 90. sz. 643—60, a 95. sz. 2048—38, a 99. sz. 1828—57. (A számsorban szereplő számok a nyeremények számai, melyek a sorsjegy felvételénél tüntetve.) sorsjegyek nyertek. A kihúzott számok a későbbi húzásokban is résztvesznek. A nyeremények folyó hó 28-tól kezdve a sorsjegy ellenében a rendőrsorsjegyek intézőbizottságánál (Nádor-utca 16.) átvehető, ahol kívánatra a nyereményjegyzék is rendelkezésre áll.

A békésiek visszakapják a kommun alatt elreklvirált ékszerkeiket. A kommunizmus alatt a békésmegei polgároktól elreklvirált ékszerkeket a gyulai pénzügyigazgatóság épületében brizték. A románok, amikor a megszállás után elvonultak, magukkal viték azt a ládát is, amely az ékszerkeket tartalmazta. A mege azóta mindent elkövetett, hogy az eltűnt értékeket visszaszerezhesse, de eljárása sikertelen maradt. Láday volt magyar népbiztos, aki most Erdélyben mint ügyvéd működik, megállapította, hogy a ládát a lugosi pénzügyigazgatóság pincéjében raktározták el. A ládát most a Békés vármegyéből kiküldött megbízott jelenlétében felbontották; az ékszerke közül egyetlen darab sem hiányzott. A ládát végre visszaszállították Békés vármegyébe és a károsultaknak rövidesen kiadják értékeiket, amelyeket már régen elveszetteknek vélték.

Egy osztrák ezredes lesújtó véleménye Károlyi Mihályról. Widale Emil nyugalmazott osztrák ezredes több magasrangú volt katonatiszt jelenlétében előadást tartott Bécsben azokról az eseményekről, amelyek 1918. október 30-ától kezdve, 1919. augusztus 5-ig Magyarországon lejátzódtak. Az előadó gazdag — részben magyar nyelvű — forrásanyagra támaszkodva, megsemmisítő kritikát mondott Károlyi Mihályról, aki «Árpadkora óta a legrosszabb magyar volt». Hasonló kritikát mondott a proletárdiktatura tanácsjairól is.

Tyúklópásért négyévi fegyház. Kovács István borbélysegéd életének nagy részét börtönben töltötte. Alig van az országban olyan bíróság, amely előtt vádlottként ne szerepelt volna. A mult évben szabadult ki a váci fegyházból és folytatta bűnös életét. Rákospalotán feltört egy tyúkketrecet és tizenhat tyúkot ellopott. Rendőrök tettenérték, Kovács azonban egy épülő házba menekült és onnan téglával dobálta meg az őt üldöző rendőröket. Végül is csak úgy tudták elfogni, hogy ellőtték a lábát. A bíróság a javíthatatlan bűnözőt a tyúklópásért, amelyért egyébként csak kisebb büntetés jár, ötévi fegyházra ítélte. A tábla a napokban négyévi fegyházra szántotta le Kovács büntetését. A vádlott sirva vette tudomásul az ítéletet s miután az ügyész is megnyugodott, ez jogerőssé vált.

A fűtő borzalmas kalandja. Debrecenben az állomáson egy mozdonyt akartak megfordítani. A fordítókorong előtt Tokaji István fűtő leszállt, hogy megnézzé, rendben van-e a váltó. A mozdony ezalatt lassan haladt tovább, Tokaji ezt nem vette észre és majdnem a kerekek alá került. Ugy menekült meg, hogy megkapaszkodott a lassan haladó mozdony egyik vaskapcsába. Mivel azonban lába megakadt egy pánthban, hirtelen hanyatt vágta magát és így a mozdony és a szerkocsi elhaladt fölötte. A hanyattvágódás következtében azonban egyik bordája eltört.

Titokzatos földalatti út Debrecenben. Egy új ház építésénél titokzatos alagútra bukkantak Debrecenben. A földalatti folyosó végigvezet a Szent Anna-utca alatt. Az alagút valószínűen a Szent Anna-utca egyik kolostorából indult ki a város végére és ezen az alagúton át menekültek a régi debreceniek, ha a török hadak megtámadták a várost keleti oldalról.

Önként vissza a börtönbe. Négy évvel ezelőtt a Csillag-börtönből megszökött Ocsai Imre, Deli Imre és még két volt fegyenc. Most valamennyien jelentek be a börtönben. Elmondották, hogy nem bírtak tovább a büfjossai és a nélkülözést, ezért visszatértek a fegyházba, hogy leüljék többéves büntetésüket. Mind a négyen lesoványodva, összetörtén és lerongyoltnan kerültek vissza. Ocsai annak idején rettetget rablójá volt a szegedvidéki tanýáknak.

Követendő példa. Szikszón a vármegye közgyűlése elhatározta, hogy a vítezi telkekre eddig felajánlott ingatlanokat területileg kikészíti úgy, hogy a vármegyében összesen harminc vítezi telék álljon rendelkezésre. A fedezetről olymond gondoskodik, hogy a jövő évi január elsejétől kezdődően a háztartási alap költségeire évről-évre hateret pengőt állít be mindaddig, amíg az így befolyó összegből a harminc vítezi telket tényleg megvásárolhatja. A vármegye közönsége ezt az áldozatkészséget hódoló tisztelettel ajánlja fel a kormányzóknak, mint a vítezek főkapitányának.

Két évi fegyházra ítélt templomrabló várróné. Emlékezetes még, hogy ez év áprilisában Brandeis Mária fiatal várróné bezáratta magát a józsefvárosi plébániatemplomba. Ejjel feltörté és kirabolta a perselyeket, azután bebuji a gyóntatószékbe és ott aludt. Reggel a sekrestyés vette észre a rablást, a közönség segítségéül felkutatta a tolvaj nőt, akit a felháborodott emberek meg akartak lincselni. A tolvaj leány ma került a bíróság elé, ahol beismerte bűnét és azzal védekezett, hogy két fiatalember csábította a templomrablásra. Azzal is vádolták, hogy egy barátónője ritiküijéből a pénz kilopta. A bíróság Brandeis Mária két évi fegyházra ítélte. Az elnök kijelentette, azért ítélték fegyházra, hogy Máriaosztrára kerüljön, ahol az apácák megtaníthatják istenfélelemre és a tiszparancsolatra. Miután az ítélt az ítéletben megnyugodott, ez jogerőre emelkedett.

KÖZÉRDEKŰ TUDNIVALÓK

Mennyi ideig fertőz a könyvbe jutott tüdővész-bacillus?

Az összes betegségek hacillai rendkívül szívósak, némelyek hónapokig is képesek megélni és szaporodni a legmosztóább viszonyok között is és hosszas várakozás után kedvező körülmények közé jutva rohamosan elszaporodnak és ismét megkezdik romboló munkájukat. A legveszedelmesebb betegségek, a tüdővésznek a bacillusa is rendkívül ellenállóképeséggel bír. Ez a bacillus például bekerülhet egy könyvbe is köhögés révén, ha azt a könyvet egy tüdővész ember olvassa. Kísérletet végeztek arra, hogy a könyvbe került tüdővészbacillusok hány napig fertőzőképesek és úgy találták, hogy egy ilyen kőpet révén a könyv lapjaira került tüdővészbacillusok még százharmincöt nap után tüdővészelt fertőztek meg a kísérlet céljára felhasznált tengeri malacot. Tehát a könyvbe került bacillusok még négy hónap múlva is fertőzőképesek.

Új erőforrások kutatása.

A legfontosabb kérdés, ami az emberiség életének megoldására vár, az új energiaforrások felhasználásának célszerű módszerei. Fontos és sürgős ez a kérdés azért, mert a mostanáig úgyszólván egyedül kihasználható energiaforrás a szén mennyisége kifogyóban van. Főleg a szénben amúgy is szegény országok iparát új veszedelem, ha a világ szénkészlete rohamosan apad. Ezért kell keresni új energiaforrásokat, illetve a régen ismert energiaforrások új kihasználási módját. A legjobban használható energiaforrás a víz, melynek sebesen folyó áráját elektromos energia fejlesztésére lehet felhasználni. A víz ereje azonban csak akkor használható fel, ha megfelelő esése és emélfogva elég nagy ereje van. Ma már igen sok ország kihasználja folyóinak vagy tavainak energiáját. A kérdés azonban még ezzel nincs megoldva, mert más energiaforrást kell keresnünk azon országok számára, ahol vízierők nincsenek vagy például, mint nálunk, ahol a víz (Duna) esése oly csekély, hogy olyan minimális erőt rejt magában, amely elektromos energiaátvitelre nem alkalmas. Az összes energiák közül a legnagyobb a nap sugárzó energiája, amelynek energiáját, ha sikerül kihasználni, a probléma meg van oldva.

A kávé és tea felhívó hatása a nehéz munkát végző emberre.

Régóta ismeretes tény az, hogy a kávé és tea a nehéz, akár szellemi akár testi munkát végző emberre felhívítóleg hat. Ezt a hatást régebben annak magyarázták, hogy ezek az anyagok az idegrendszerre hatnak kellemesen és ez idő elő a felhívulást. Az újabb vizsgálatok azonban egészen más állapítottak meg. Kimutatták ugyanis, hogy súlyos munkánál a vérben olyan anyagok képződnek, melyek fáradtságérzést idéznek elő, ha azonban bármilyen keveset eszünk is, ez az érzés megszűnik vagy legalább is enyhül. Ebből a körülményből bebizonyosodott az, hogy az evés hatására a gyomorban keletkezett gyomornedv gátlólag hat a vérben képződő elfáradást előidéző anyagokra és ezért szűnik meg a fáradtság érzése. A kávéban és teában levő koffein és theinanyagok pedig nagy mértékben elősegítik a gyomornedv képződését, tehát nem az idegrendszerre, hanem a gyomorra kifejtett hatásuk idézi elő a felhívulást. Ezért tehát fontos dolog, hogy akár szellemi akár testi súlyos munka végzése közben több-keveset együnk.

Hány állatfaj él Magyarországon?

Sok évtized fáradságos, tudományos munkája révén a tudósok eljutottak arra a pontra, hogy ma már csaknem teljes pontossággal megállapíthatjuk, hogy hány állatfaj él hazánk területén. A pontos számítások kimutatták, hogy az emlősök köréből 81; a madarak köréből 381; kigyók, gyíkok, teknősök köréből 23; békák köréből 16; halak köréből 62 faj, vagyis összesen 563 állatfaj fordul elő hazánkban a gerinces állatok köréből. A gerinctelen állatok közül a rovarok aránytalanul nagy számmal vannak képviselve, a legutolsó összehámlálás szerint több mint 17.000 rovarfaj volt ismeretes és azóta számos új faj fedeztek föl. A pókok köréből több mint 1000; a rákok köréből 241; a férgek sorából 632; csigák sorából 379; kagylók sorából 18 faj ismeretes. Ugy hogy összesen a legutolsó összehámlálás szerint csaknem 21.000 különféle állatfaj él hazánkban, de ez a szám új felfedezésekkel folytonosan növekedik. Természetesen ezek az adatok nem Csonkamagyarországra, hanem a történelmi Magyarország területére vonatkoznak.

Kipusztulóban van a fehér orrszarvú.

Az emberi vadászszennvedély nem ismer határt és ahogy a történelmi idők folyamán már több állatfajt kipusztított meg gondolatlan vérengzésében, úgy a jelenkorban is folytatja celnélküli pusztítását, melynek következtében ma is sok állatfaj áll a kipusztulás határán. Ilyen veszedelem fenyegeti az Afrikában élő fehér orrszarvúakat is, amelyek hatalmas példányai az orrszarvúak nemzetségének és az orrukra helyezett hatalmas szarvuk sokszor az egy métert is eléri hosszúságban. Ezen állatoknak a számát 1920-ban még 2–3000-re becsülték. Afrikában élnek, főleg a Nilus-folyó vidékén, továbbá Britt-Keletafrikában és a Belgium gyarmatát képező Kongo-államban. Ugyanezen időben Dél-Afrikában is volt egy kisebb csorda, amely huszonhat darabból állt. Ebből legutóbb egy vadász maga négy darabot lelőtt. A többi tartományokban is annyira csökkent ezeknek a ritka állatoknak száma a meggondolatlan vadászat folytán, hogy ma már az öt év előtti pár ezer darab helyett alig pár száz darabra tehető a szabadon élő fehér orrszarvúak száma. Az egyes tartományok kormányai most már rájöttek, hogy mennyire veszedelmes a meggondolatlan vérengzés ezen állatfajra és csakhamar egy természeti kincsel kevesebb lenne, ha szigorú törvénnyel nem büntetnék a vadászatot és ezért egy állat lelövéséért ötezer dollár (háromszázötven millió papirkorona) pénzbüntetést róttak ki a vadászokra.

TRÉFÁK

Családi jelenet.

- Tudd meg, hogy az asszonyok hallgatva szenvednek.
- Hát persze, hogy szenvednek, ha hallgatnak.

Szórakozott.

- Pincér, hány óra van?
- Tíz perc múlva éjfél.
- Éjnye és a feleségem vár rám az ebéddel.

Bírósnágnál.

- Volt tanu is jelen, mikor önt a vádolt pofonvágtá?
- Nem — ügyis elhiitem neki.

A munka.

- Te mindig csak panaszkodsz, de eszedbe sem jut, hogy dolgozzál!
- Dolgozni? Isten ments! Ismertem egy embert, az egyszer végszükségletből ráfanyalodott a munkára és a szerencsétlen azóta nem tud leszozni róla!

Különbőség.

- Te, mi a különbség az orvos és az ügyvéd között?
- ?
- Az orvos az ember feje alá teszi a párnát, az ügyvéd meg kihúzza a feje alól.

Iskolában.

- Tanító: Hogy hívják azt a helyet, ahol a katonák állandóan tartózkodnak?
- Pista: Az a mi konyhánk, tanító úr!

Rendelés.

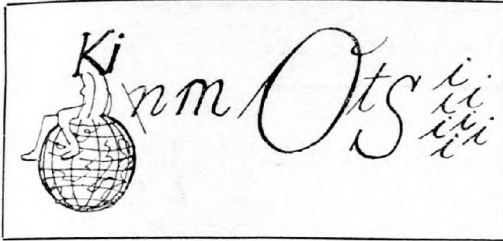
- Kérem, doktor úr, valahányszor hosszabb utat csinálók, megdagadnak a lábaim. Mit csináljak?
- Az attól függ, hol van dolga! Használhatja a földalattit, az autóbust, vagy ha Rákospalotán van dolga, a Búr-vasutat.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

II. F. E., Gyöngyös. Lapunk június hó 6-iki számában jelent meg ez a rejtvény. Őn leirta és beküldte hozzánk. Mivel a rejtvény megfejtését nem írta oda, azt kell hinnünk, hogy azért küldte, nem közölni. Olyan rejtvényeket, melyek már meglelték lapunkban, nem közölünk. — K. F., Jászberény. Rejtvénye nem vált be. Most kérünk. — K. F., Keresztes. Rejtvénye jó, amint sor kerül rá, közöljük. — Varsi Elek (2) aláírás rejtvényeket a papirkosárba dobott, mert csak olvasható, teljes aláírás és lakcíkjellel ellátott rejtvényeket közlünk. — II. B. I., Békéscsaba. Ha valaki rejtvényemfejtést küld, írja oda, hogy hányadik számú lap rejtvényeire vonatkozik a közlése. Így nem használhatjuk. Első rejtvénye jó.

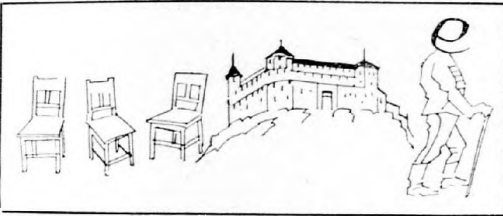
REJTVÉNYEK

1. Képrejtvény.

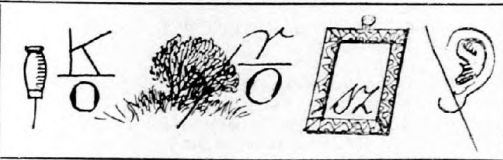
(Beküldte Kálmán Resző Kisvásárhelyről.)

2. Képrejtvény.

(Beküldte Kís Bagoly Károly Botykáról.)

3. Képrejtvény.

(Beküldte Szarvas Mihály Jánosalmáról.)

4. Pótlórejtvény.

— arton	— amás	— ula
— lona	— ág	— lma
— iklós	— gér	— ádió
— nt	— engely	— nna
— óta	— gat	— úr

(Beküldte Takács József Balkányról.)

5. Számrejtvény.

- 13, 16, 24, 5, 22, 27 = Leány név.
 18, 17, 25, 31 = Férfi név.
 15, 14, 29, 30 = Minden nap készül házuknál.
 9, 10, 1, 32, 33 = Rendre utasító szó.
 19, 20, 6, 27 = Házi szárnys.
 4, 2, 3, 11 = Napszak.
 23, 27, 26 = Madár.
 21, 12 = Fém.
 7, 8 = Régi mértékegység.
 28 = Mássalhangzó.
 1—33 = Örök igazság.

(Beküldte ifjú Papp Imre Szentseről.)

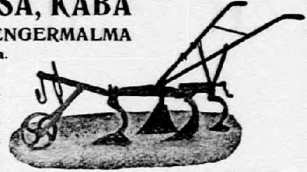
BAGI és TÁRSA, KABA

GÉPGYÁRA ÉS HENGERMALMA

Tel. 5. Sürg.-cím: Bagi, Kaba.

Alapítva 1897. évben.

Sz állít mindenféle gazdasági gépeket, javított rendszerű csavaros kapáló ekéi

a legelterjedtebbek, átalakít magánjárókat, készít géplakatos-, vasesztergályos-, rézöntő-, kazán- és autogéphegyszőmunkákat, malomhengerek csiszolását és rovatkolását.

Kútfúrásai vállalata teljes szavatossággal készít új ártézikutakat bármily mélységre, végez próbafúrásokat és elapadt ártézikutak rendbehozását. **A STOCK motor- és ekegyár kerületi képvisellete.**

6. Névrejtvény.

Imre, Ulrik, András, József, Ádám, Hermann, Dániel, Sándor, Orbán, Nándor, Nándor, Yvette.

(E nevek kezdőbetűi egy híres magyar hadvezér nevét adják.)

(Beküldte Benács János Szellőről.)

7. Betűrejtvény.

ő
h
ke

(Beküldte ifjú Pekori József Magyarorszentivánról.)

8. Betűrejtvény.

guz
g
z

(Beküldte Jakab Jánosné Dombóvárról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 30-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 24-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Képrejtvény: **A szántóföld az ország gyökere.**

2. Képrejtvény: **Baltazar Dezső.**

3. Talány: **Csónak.**

4. Betűrejtvény: **Pék.**

5. Betűrejtvény: **Szászország.**

6. Betűrejtvény: **Párta.**

7. Betűrejtvény: **Jelenkor.**

8. Betűrejtvény: **Imádkozzál és dolgozzál!**

Megejtették: Zakár László, Spissák Henrik, Guttman Erzsike, Kovács Bálint, Orovecz János, Gög Péter, Szabó Kálmán, Gulács István, Szakály Péter, Ifj. Felső István, Ifj. Hajdú József, Szász József, Papp Etelka, Pálfi Sándor, Pados Irénke, Czuczó Annus, Kécsák Imre, Horváth László, Kovács Mihály, Heil Edit, Marfa, Messáros Istvánné, Sivák Ferenc, Ifj. Szabó Mihály, Vizi Gyula, Szekeres Imre, Hankó F. Bózi, Acsei János, Németh Pál, Nyeste István, Sági Bózsike, Kirschner Jolán, Illés Ferenc.

Jutalomkönyvet nyertek: Szász József (Nyiracsád), Kovács Bálint (Dunavecse), Szakály Péter (Pellend), Pálfi Sándor (Büdszent), Kovács Mihály (Cegléd-Szentmiklós.)

A 25-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

A világhírn eredeti angol THE CHAMPION

kerékpárokat mélyen leszállítva havi 300.000 kor. részlete, kerékpáralkatrészeket, lámpa, lánc, pedálokat nagyban gyárt áron szállítunk.

Kétféle gumí 98 ezer, belső gumí 30 ezer K-tól.

Láng Jakab és Fia kerékpárgyárakadók, Budapest, József-körút 41. Nagy képes árjegyzék ingyen.

A szántóföld helyes művelése

Írta: Gyárfás József. Ára 25.500 korona.

Szántóföldi szálatakaromány termelése

Írta: Konkoly Thage Sándor.

Ára 25.000 korona bérmentve, utánvétele küldéssel a könyvek ára 4000 koronával drágább.

Megrendelhető kiadónkatólunk könyvosztályára utján. Budapest, VI. ker., Ó-utca 10. szám.

Máthé András

vöröbuz-
árugyár
Ujpest,
Károly-u.

11. szám. TIT. Ujpest 28. — Pálfiaközös Bstóket.
 Híradó készíttet és vöröbuz mozdósítékai a leg-
 primább kivételben állandóan rákötőn tartók.

JÓZSI FÉLTÉKENY LETT

ELBESZÉLÉS

NÉMETBŐL ÁTDOLGOZTA: KOPLIK GYULA

1. közlemény.

A stájer hegyek egyik öserdejében dolgozott Józsi, a favágó. Maga is olyan volt, mint a tuskó, darabos, erős, nehezen mozgó. Természete átvette az őserdő természetét: vihar-edzett, napégetett volt, arcát vörösrre fújta a szél. Lelke egyszerű volt, mint az erdő lakói általában s az értelem sem emelkedett magasabba, mint a hegyi forrásból kibuggyanó patakocsa vize.

Itt nőtt fel az erdőben s világlátottsága sem terjedt túl a hegy lábánál fekvő falun, ahová most a bíró lerendelte tanukihallgatás végett.

A favágólegény engedelmeskedett a bírónak, megmosta a kezét és arcát, csizmájáról ledörögte a piszkot, söt bozontos haját is megkefélte s azután lomha, hosszú léptekkel megindult az ösvényen, amely a falu felé vezetett.

Pontos volt, vagyis két órával előbb érkezett a község-házához, mint amikor odarendelték. Amikor megtudta, hogy még van bőven ideje, elhatározta, hogy meglátogatja menyasszonyát, Rézit, aki az egyik földművesnél szolgált.

Rézi csak addig marad itt szolgálatban, amíg Józsinak annyi pénze lesz, hogy az esküvőt megtarthassák, akkor azután ő is felmegy az erdőbe és gondját viseli majd az emberének.

Józsi és Rézi szerelme igen különös volt. Nem hatotta át a szívüket szenvedély, nem fűtötte őket a vágyakozás. Szerelmükben nem volt mélység, csak türelmes várakozás és remény a jobb időkben.

Rézi nem volt épen szépek mondható, hanem talár inkább csúnyának. De — Istenem! — József sem volt férfiszépség. A leány szívesen mondtott a favágónak »jént«, ehhez untig elegendő volt az, hogy a tavalyi favágó-bálon megtetstettek egymásnak s Józsi a későbbi látogatások során is kedves fiúnak mutatkozott.

József bizony nem sokat törődhetett a menyasszonyával s nem is igen láthatta őt, mert hiszen egész éven át fenn volt az erdőben, otthona az a fakunyhó volt, amelyben társaival együtt meghúzódott. Itt főztek szűkös és egyszerű élesegüket is, amelyen kívül nem is érdekelte őket semmi a világon.

Annál inkább meglepődhetett Józsi, amikor az egyik napon egy falubeli ember állított be a barakba, a »kaszárnnyába«, mint ahogyan ők nevezték a nyomorúságos kunyhót. A látogató azt a borzalmat hirt hozta, hogy Józsefnek a btyáját, a kovácslegényt, a faluban agyonverték. Együttal átadta az időző cédulát is, amelyet a bíró úr irt alá.

Emiatt volt ma Józsi a faluban.

Sok ideje lévén, tehát felkereste a menyasszonyát. A földműves és családja, no, meg természetesen Rézi, igen szívesen fogadták őt s a ház asszonya csakhamar készített számára egy jó tányér rántottlevest.

Rézi még semmit sem tudott a nagy esetről s ezért kíváncsian kérdezte vőlegényét, mi az oka, hogy ilyen szokatlan időben jött le a faluba? A földműves sejtette ennek okát, mert hát biztosan ki akarják hallgatni Józsefet. Amikor ennek a nézetének kifejezést adott, elmondván a szörnyű gyilkosság történetét, József végighúzta a kabátujját a száján, letörölte a levesnek ott maradt zsírját, csuklott egyet s azután válaszolt:

— Lehetséges!

Rézi megkockáztatta azt a véleményét, hogy Józsi aligha tud valamit mondani az esetről, mert hiszen, amikor a gyilkosság történt, nem is volt a faluban. A legény megint csak ennyit mondott:

— Ehe!

A gyilkosság híre egyébként őt ép úgy nem hozta ki a nyugalmából s nem rendítette meg a lelkét, amint a földműves, vagy Rézi sem tulajdonított különösebb jelentőséget az eseménynek. Megtörtént, hát megtörtént!

A gazda kioktatta a fiatalokat, hogy a bíró úr idézésének mindenképen eleget kell tenni, akár tud Józsi valamit az esetről, akár nem. Vigyázzon tehát, nehogy későn menjen a kihallgatásra, mert ez illetenség volna s azután a bíró úr előtt csak mondjon el mindent őszintén s feleljen nyíltan arra, amit kérdeznek tőle.

— Igen, igen, — mondta József — de én nem tudok semmit, mert Lajos már husvét óta nem láttam!

A földműves felesége fejét csóválva jegyezte meg:

— Lám, lám, hogy mindig a lányok miatt történnek ilyen dolgok!

József, mint aki egyáltalán nem érti, mire céloz az asszony, vállát húzogatta, majd búcsút vett, megköszönte a szíves vendéglátást s azután egykedvűen ballagott vissza a községházához.

Őtt benn, abban a rideg hivatali szobában az sztal mellett a bíró és még egy ember foglaltak helyet. Az előbbi, igen tisztelteméltó és tanult ember, megkezdte a tanukihallgatást.

— Mit tudsz bátyádnak a meggyilkolásáról? — intézte e kérdést Józsefhez.

— Semmit!

A bíró kutatóan szegezte a szemét a fiúra:

— Hogyan jutott tudomásodra az eset?

— A Stückerl jött fel a kaszárnnyába és az mesélte el!

— Egyébként nem tudsz semmit?

— Nem!

— Hihetetlen! Egyáltalán nincs róla tudomásod, hogy miért verték agyon a bátyádat? Nem volna tudomásod róla, mi volt ennek a tettnek az indító oka?

Józsi kissé előrehajolt és bárgyún nézett a bíróra. »Indító okról« eddig még sohasem hallott.

— Lajosnak talán viszonya volt a leánnyal! Nem lehetett a gyilkos esetleg egy vetélytársa?

— A Rézi gazdasszonya úgy véli, hogy leány miatt történt a dolog!

— Te magad nem tudsz erről bizonyosat?

József tagadólag intett a fejével. Arc kifejezése elárulta, mennyire küzködik önmagával, hogy gondolatai követni tudják a bíró gondolatait s hogy megértse a hozzá intézett kérdést.

A bíró már haragos kifejezést öltött, de amikor tekintete a rámeredő bárgyú arcra esett, haragja elmult. Mégsem tartotta azonban lehetségesnek, hogy a meggyilkoltnak a fivére ne tudott volna semmit bátyjának szerelmi viszonyáról. Mindenekelőtt azt akarta tehát megtudni, hogy a tanu ismereti meddig terjednek s emlékezőtehetségét akarta kissé mozgásba hozni. Ezért lassan, lehetőleg egyszerű szavakkal kezdte magyarázni, hogy a gyilkosságnál valószínűleg nagy szerepet játszhatott a féltékenység, mert nincsen ki-zárva, hogy Lajos menyasszonyának más is udvarolt, de nem volt olyan szerencés, mint Józsi bátyja.

— El tudod ezt képzelm? — kérdezte a bíró a tanutól.

A favágólegény csüggetően s szegyenkezve mondotta:

— Nem, bíró úr!

— Hallatlan! De azt csak tudod, mi az a féltékenység?

(Folytatjuk.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Julius 4-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Hajós, Kistelek, Pilis, Szabadszálás. — Kirakodóvásár: Dévanyána.

Julius 5-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Bodajk, Bonyhád, Dobrárd, Eger, Felsőegesd, Gödöllő, Hajduszoboszló, Jászkarajenő, Kenderes, Lepsény, Pécs, Rétság, Sásd, Sátoraljaújhegy, Tiszaszentimre, Villány, Zalabaksa.

Julius 6-án, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Beléd, Kisterenye. — Kirakodóvásár: Eger. — Állatvásár: Pápa.

Julius 7-én, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Ivánegerszeg, Kaposvár, Mány, Monoszló. — Sertés-, juh- és kirakodóvásár: Pápa.

Julius 8-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Edelény, Hajduhadház, Mezőkövesd.

Julius 9-én, pénteken.

Állatvásár: Mezőberény.

Julius 10-én, szombaton.

Állatvásár: Hódmezővásárhely. — Lovásár: Mezőberény.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak június hó 27-én.)

Gabonavásár. Készárúpiac: Búza 76 kg.-os tiszavidéki 427,5—430, felsőtiszai 425—427,5, egyéb 420—422,5, 77-es tiszavidéki 432,5—435, felsőtiszai 430—432,5, egyéb 425—427,5, 78-as tiszavidéki 435—437,5, felsőtiszai 432,5—435, egyéb 427,5—430, 79-es tiszavidéki 437,5—440, felsőtiszai 435—437,5, egyéb 430—432,5, rozs pestvidéki 237,5—240, más származású 235—237,5, takarmányárpa 235—245, zab 285—290, tengeri 232,5—235, korpá 165—167,5 ezer K métermásánként. — **Határósi piac:** Magyar búza szeptemberre 366—367, októberre 368—369, magyar rozs szeptemberre 246—247, októberre 247—248 ezer K.

Liszt- és árleménypiac. Duplanullás 7200, nullás 6900, kettes 6700, hatos 5000—5200, takarmányliszt 2000, egyes rozsliszt 3400, 75%-os egyes rozsliszt 3000 K volt kilogrammonként budapesti paritásban, zsákkal együtt.

Takarmányvásár. Péli széna, elsőrendű új (csak június—júliusban) 120—130.000, másodrendű új (csak június—júliusban) 95—115.000, harmadrendű, csomogalású új 50—90.000, lucernaszéna 120—140.000, lóhereszéna 130—135.000, baborher 150.000, zabosbikkényszéna 120—130.000, takarmányszalma, egy 100—109.000, tengeri, szemes 235—240.000, zöld, árpatakmány 70—85.000, alomszalma 75—85.000 K métermásánként, zúpszalma, egy kéve 4500—5000 K. — **Műtákmánypiac:** Malátacsira 1850, korpá 1700, konyolt 1750, nyolcas takarmányliszt 2050, olajpogácsa 2350, extrahált liszt 1600, szárított moslék 2350, malátatorkőyi 2250, szárított répaszelt 1700, melasz 900, lótar 1300 K kilogrammonként.

Vetőmagvak. Árak nyersárúrt, 100 kg.-kint, budapesti paritásban, minőség szerint, 1926 június 25-én, 1000 koronában: Bab, fehér 160—180, bab, tarka 130—140, cirokmag 120—130, csillagfűrt 220—230, csibeher 450—480, koriander 220—240, gomborka 600—620, kender 290—310, köles, fehér 380—420, köles, vörös 220—240, köles, szürke 210—230, köles, tarka 200—220, lenmag 500—520, mák 2600—2700, muharag 230—250, mustármag 950—1000, napraforgó, fehér 380—400, napraforgó, szürke 300—320, tokmag 560—580, tatárka 210—220 K métermásánként.

Vágómarhavásár. Bika jobb 11,5—13, kivételesen 13,5, silány 8,5—11, magyar hizott ókor jobb 12—13, kivételesen 13,5, közepes 9—11,5, alarendelt minőség 6,5—8,5, tarka hizott ókor jobb 11,5—13, kivételesen 13,5, közepes 9,5—11, alarendelt minőség 7—9, magyar téhen 7—11,5, tarka téhen 6,5—12,5, kivételesen 13, bivaly 5—5,5, növekedmarha 5—10,5, kicsontozni való 4—6 ezer K kilogrammonként elsőlyban.

Sertésvásár. Zsírsórtas óreg elsőrendű 15—15,5, másodrendű 14—14,5, fiatal nehéz 17—17,2, közepes 16—16,25, könnyű 13—14, szedett közepes 15—15,5 ezer K kilogrammonként elsőlyban. *

Szűrőmarhavásár. Elő borjúk: Beföldi szópós: Elsőrendű 12.000—13.000, kivételesen 14.000, másodrendű 10.000—11.000 K kilogrammonként elsőlyban.

Tenyészállatok és jármosótrókr. Elsőrendű beföldi fehér jármosótrókr 11.500—12.500, elsőrendű beföldi tarka jármosótrókr 11.500—12.000, friss fejőstehén 12.000—14.000, egy és fél éves úszák 11.000—13.000, egy és fél éves tinók 11.500—12.500 K kilogrammonként elsőlyban.

A világ legjobb

Harmonikái, Hegedűi, Harmoniumjai, Citerái, Beszélőgépei, Cimbalmojai továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók Iskolai, dalárdai, egyházi harmonikumok részletei is.

Romlott hangszereket művészeti javít.

Legjobb Hurók!

Árjegyzéket ingyen küld

Mogyoróssy Gyula
m.kir.szabadalmi-zotthangszergyára,

BUDAPEST,
VIII., Rákóczi-út 71.
Telefon: József 16—8.

Lovásár. Jobbminőségű lovak: csikó 300.000—1.100.000, igás kocsió, nehéz 3.400.000—8.000.000, könnyű 2.800.000—6.500.000, számar 800.000, ószvér 800.000—2.000.000, alarendelt minőségű lovak 300.000—3.000.000, vágólovak 300.000—2.000.000 K.

Gyapjú. Uradalmi gyapjú 30.000, szedett gyapjú 22.000—24.000 K kilogrammonként szennyes állapotban.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrpiacban marhabőr 13.000—17.000, borjubőr 20.000—21.000 K kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje június 22-én 3.6—4.4, tejszínhab literje 40—50.000, teljes literje 18—26.000, vaj kg.-ja kicsinyben 60—65.000, nagyban 42—46.000, tehenútró kg.-ja 10—16.000, juhtúró kg.-ja 30—40.000, grójt sajt kg.-ja kicsinyben 60—80.000, trappista sajt kg.-ja kicsinyben 36—50.000, nagyban 20—26.000, ementált sajt kg.-ja kicsinyben 60—80.000, nagyban 45—50.000 K.

Baromfi és tojás. Csirke darabja 12—45.000, tyúk darabja 35.000—60.000, hizott ruca kg.-ja 24—28.000, hizott lúd kg.-ja 26—28.000, sovány pulvka darabja 60—80.000, libamáj kg.-ja 30—100.000, zsir kg.-ja 40—42.000, tojás darabja 800—1300 K.

Budapesti halpia. Árak kg.-kint: Ponty kicsinyben elsőrendű 45—50.000, nagyban 45.000, ponty kicsinyben másodrendű 35—40.000 K.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa 8—12.000, petrezselyem 12—16.000, zeller darabja 500—1000, karalábé 800—1500, vöröshagyma, újdonság 1200—3000, tokhagyma 18—26.000, cékla 3000—6000, fejeskáposzta 3000—8000, kelkáposzta 2000—6000, fejesaléta darabja 200—1000, burgonya, újdonság, hazai 1000—3000, nagyban métermásánként 60—70.000, rózsaburgonya kicsinyben 1200—2000, fehérburgonya kicsinyben 1000—1400, nagyban 70.000, reték 1000—1400, uborka 10—20.000, paradicsom 30—50.000, zöldpaprika darabja 600—2000, tök 700—5000, zöldbab 3000—4000, karfiol 3000—18.000, zöldborsó 1500—5000, tormá 8000—26.000, spárga 8000—24.000, sóska 4000—8000, spenót 3000—5000, champignon 25—60.000, alma, külföldi 40—80.000, dió 12—16.000, cseresznye 5000—18.000, meggy 5000—22.000, kajszinbarack 12—26.000, málna 18—30.000, szamóca 28—40.000, kertiépér 12—30.000, faepergő 4000—8000, ribizske 5000—10.000, egres 5000—12.000, sárgadinnye, újdonság 40—80.000 K.

Paprikapiac. Szegeden: Csövespaprika füzerekenként 90—110.000, édesemes paprika kg.-kint 39—44.000, félédes paprika kg.-kint 30.000—37.000, rózsapaprika kg.-kint 22—27.000, másodrendű paprika kg.-kint 8000—13.000, harmadrendű paprika kg.-kint 3000—5000 K. A füzér ára szállár a nagy kereslet miatt, az árak tartottak. — **Kalocsán:** Csöves paprika kg.-kint 20—24.000, édesemes paprika kg.-kint 36.000—40.000, rózsapaprika kg.-kint 20—24.000, másodrendű paprika kg.-kint 13.000—16.000, harmadrendű paprika kg.-kint 6000—8000 K.

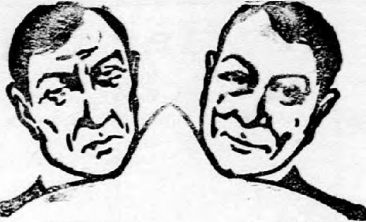
Gyógygyövények. Székfűvirág 16—17, fürtös bodvazivár halvány-sárga 8, pipacszirosz 35, pünkösdi rózsaszirm borsó 18, fehér úr-szostott 3—3,5, martillapulevél 5, papsajtlevél kézzel csipett 5—6, keskenylevelű utifű 4,5, széleslevelű 2,8—3, maszlaglevél 5—6, fehér mályvalé 3, velenéklevél 7—8, fehér pemele 3, apró bojtórján 4, vadárnyalka fű 4, hámozott szappangyökér fölzetelével 10, hámozatlan 5, kőrishagya szappangyökér fölzetelével 35—40, kőrishagya 11, ezüsthársfűvirág 8 ezer K kilogrammonként.

Főszerkesztő: **Meskó Pál.** Felolószerkesztő: **Perliaky György.** Főmunkatárs: **Meskó Zoltán.** Társzerkesztő: **Vasadi Balogh György.**

Felolós kiadó: **Bak Imre.**

Ha jó **PONYVÁT, ZSÁKOT**

akar vásárolni, kérjen árajánlatot a 45 éve fennálló **FISCHER J. r.-t. ponyva- és zsákgyártól, Budapest, Nádor-u. 31-33.**

Ezelőtt

Jelenleg

Idegbajosok igazi vigaszt találhatnak

könyvben, mely a napokban jelent meg. E könyv magában foglalja az idegbetegségek okaira, letelekezésére és gyógyítására vonatkozólag sok éven át gyűjtött tapasztalatokat. Az egészségnék ezen evangéliumát teljesen díjlanul megküldöm mindenkinek, amennyiben az alanti címen erre felkér.

Ezer meg ezer köszönő irat nyújt tanúbizonyítást arról a páratlan eredményről, melyet a lelkiismeretes és ernyedetlen tudományos kutatás a szenvedő emberiség javára elért. Aki az

idegbajosok nagy tömegéhez

tartozik, nekinek szórakoztatóság, tériszony, az emlékezőképesség gyengesége, ideges főtájjás, álmatlanság, emésztési zavarok, túlérzékenység, szagatások, általános és részleges testi gyengeség és számtalan más jelenség miatt panaszai vannak,

vigaszt nyújtó könyvecskémet meghozatni el ne mulassza!

Aki azt figyelmesen végigolvasa, belőle azt a megnyugtató meggyőződést fogja meríteni, hogy van egy olyan egyszerű út, amely az egészséghöz és életörömhöz vezet. Ne halogassa a dolgot és még a mai napon frjjon!

AUGUST MARZKE Berlin — Wilmersdorf,
Bruchsalerstr. 5, Abt. 302.

Dr. Héray Andor

Orsz. Földbirtokrendező Bíróság által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája, Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1. Torvényszéki bejegyzett cég.

Szakorvos rendelő vér- és nemibetegek részére. Ez őst salvarsan-oltást. Rendelés egész nap. VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókusfal szemben.)

Ne csak magunk olvassuk a magyar gazdák, földművesek és kisiparosok legjobb naplóját az **UJ BARÁZDÁT** és a legjobb hetilapját a **VASÁRNAPOT** hanem buzdítsunk másokat is arra, hogy lapjaink olvasótáborához csatlakozzanak. Gyűjtőnk előfizetőket! Minden új előfizető egy új katonát jelent a nemzetilegfrontok frontjával szemben! Lapjaink olvasótáborához csatlakozni, minden önzetesen magyar ember hazafias kötelessége.

Ekek, ekealkatrészek, boronák, kapálóékek, fűkaszalók,

marokrakó és kéveköfő aratógépek, lögereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecskavágók, répvágók, darálóok, morzsolók a minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál szereshetők be legutányosabban

RUHÁZATI SZÜKSÉGLETÉT

legelőnyösebben a

»HANGYA«

vidéki szövetkezeiteiben szeresheti be!

★

Tartaléképítkek legelőnyösebben mint áruelőleg v. központnál folyószámla-betétek a **HANGYA** gyűmölcsöt tethetők!

Pálínkfűző- és mosóüstök vörösrézből. RÉZGALIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszerű Chaudoir és Csepel W. M. védjegyű szőlőpermetezők

legelőnyösebb gyári áron beszereshetők.

SZONTÁGH PÁL rézárúgyár Bpest, IX., Üllői-út 19.

Levelek és rendelések gyors és pontos ellátása miatt TERÉNYI SAMU cég-tőlnek nevére Üllői-út 19. szám alá intézendők.

Gazdagépolaj, Traktorolaj, Benzín, kocsikenőcs, gépszir, cséplési szén, prima tüzifa

olcsó áron, jöminőségben és kedvező fizetési feltételek mellett kapható

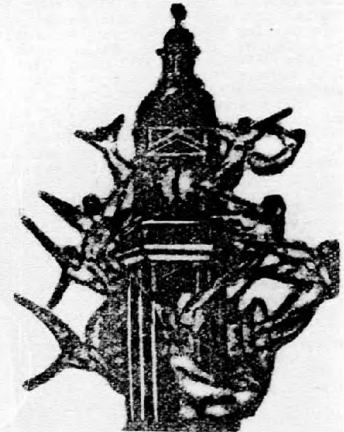
Orsz. Gazdakör Tagjainak Áruforgalmi Szövetkezeze Budapest, V., Nádor-utca 12. szám.

BÁS ZEL:

KONYHAKERTI NÖVÉNYEK SZÁNTÓFÖLDI TERMESZTÉSE, KORAI BURGONYATERMÉZTÉS című könyve egyenkint 25.000 K-ért megrendelhető kiadóhivatalunk könyvosztálya utján.

A könyv ára az összeg előzetes beklődésével értendő. Utánvétellel 4000 koronával drágább.

HARANGOKAT

tiszta harangrészből pontos hangolással leggyorsabban ünt és szállít az Orsz. Harangszakértői Bizottság felügyelete mellett a **HARANGMŰVEK R.-T.** „ECCLESIA” ALAPITÁSA Központi iroda: Budapest, Berlini-ter 2. sz. (Bejárát Gyár-utcaól.)

Szövetkezezeink figyelmébe!

Elsőrendű színbőről készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőről, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legutányosabb napirakón szereshetők be a

„HANGYA” ruházati és díszműárúosztályánál.